

ภาคหนึ่ง “รุ่งอรุณ”

“อำนาจทางการเมืองไม่ใช่เป็นสิ่งที่สวรรค์บันดาล
แต่เป็นสิ่งที่ต้องแสวงหาเอาเอง”
นิคโคโล แม็คคิเอเวลลี
นักปรัชญาการเมือง ชาวอิตาลี

1

เสียงพูดคุยในห้องเงียบลงในทันทีที่เจ้าภาพลุกขึ้น เรือนร่าง
สูงใหญ่ในชุดราตรีสีมอสรอันงามสง่าแลดูโดดเด่น เจ้าภาพหันไปก้มศีรษะหนึ่ง
ให้กับแขกคนสำคัญที่นั่งอยู่เคียงข้าง รอให้เจ้าหน้าที่ก้าวเข้ามาเปิดสวิทช์
ไมโครโฟนแล้วจึงได้เอ่ยขึ้นด้วยน้ำเสียงอันก้องกังวาน

“ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีและท่านผู้หญิง ท่านสุภาพสตรีและท่านสุภาพบุรุษ
ทั้งหลาย

ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาลและประชาชนสหรัฐอเมริกา ขอแสดงความยินดี
ต่อการเดินทางมาเยือนประเทศเราของ ฯพณฯ พร้อมทั้งขอต้อนรับ ฯพณฯ
ด้วยความรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งในครั้งนี้

“ฯพณฯ

แม้ว่าประเทศของเราทั้งสองจะอยู่ห่างไกลกัน แต่ความสัมพันธ์อันใกล้ชิด
สนิทสนมที่มีต่อกัน ทำให้รู้สึกเสมือนว่าเราเป็นประเทศบ้านพี่เมืองน้องกัน
ไมตรีจิตมิตรภาพได้เชื่อมโยงประเทศของเราทั้งสองประดุจสายเลือดในร่างกาย
เดียวกัน

“ฯพณฯ ที่เคารพ ข้าพเจ้าได้ทราบด้วยความชื่นชมเสมอมาว่า อาศัย การนำอันฉลาดเฉลียวและเข้มแข็งของท่าน ประเทศของท่านได้ก้าวเดินไปสู่ ความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว มีเสถียรภาพและความมั่นคงในทุกๆด้าน และ ขอถือโอกาสนี้เรียนให้ ฯพณฯ ทราบว่า ประเทศของข้าพเจ้าพร้อมเสมอที่จะก้าว เดินเคียงคู่ไปกับท่าน เพื่อฟันฝ่าทุกๆอุปสรรค และเพื่อให้ประเทศของเราทั้งสอง บรรลุถึงซึ่งสันติสุขชั่วกาลนาน...”

ขณะเสียงปรบมือดังขึ้นสะท้อนห้องโถง เจ้าหน้าที่ซึ่งคอยเวลาอยู่ได้แยก ย้ายกันรินแชมเปญให้กับแขกทุกๆคน

เจ้าภาพหันมาค้อมศีรษะอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจะกล่าวเชิญดื่ม

“และในวาระนี้ ข้าพเจ้าขอเชิญทุกท่านดื่มเพื่อเป็นเกียรติแก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และประเทศเอล เควญญา

ขอให้ ฯพณฯ มีสุขภาพอันเข้มแข็ง

ขอให้ประเทศของ ฯพณฯ วัฒนาถาวรสืบไป”

แขกคนสำคัญยิ้มน้อยๆขณะที่ลุกขึ้นยืนชนแก้วกับเจ้าภาพ และแขกคน อื่นๆ เมื่อทุกคนทรุดตัวลงนั่งเรียบร้อยแล้ว เขาจึงเอ่ยขึ้นช้าๆ

“ฯพณฯ ประธานาธิบดี และภริยา ท่านสุภาพสตรี และท่านสุภาพบุรุษ ผู้มีเกียรติ

ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่งต่อการต้อนรับอันอบอุ่น และความเป็น มิตรไมตรีอันดีงาม ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าจะไม่มีวันลืมความโอบอ้อมอารีที่ได้รับจาก ท่านทั้งหลายไปจนชั่วชีวิต...”

ขณะนั้นเองเจ้าหน้าที่คนหนึ่งถือถาดเงินใบเล็กเข้ามาส่งให้ผู้ร่วมคณะ ระดับสูงคนหนึ่งของท่านนายกรัฐมนตรี ผู้ชายคนนั้นหยิบซองจดหมายที่ประทับ ตรา “ดวงที่สุด” บนถาดขึ้นมาและแกะซองอย่างรีบร้อน เขาผงะนิดหนึ่งเมื่อ มองเห็นข้อความของเทเล็กซ์ที่อยู่ในซองฉบับนั้น แล้วลุกขึ้นอย่างร้อนรนไปยัง ท่านนายกรัฐมนตรี พลาบส่งกระดาษเทเล็กซ์ให้ สีหน้าของท่านเผือดลงอย่าง

เห็นได้ชัด มือที่กุมกระดาษสั้นน้อยๆ และเมื่อมองไปที่ท่านประธานาธิบดีก็พบว่าท่านกำลังอ่านเทเลแกรมฉบับหนึ่งอยู่เหมือนกัน นายกรัฐมนตรีแห่ง เอล เควณญา เงยหน้าจากกระดาษแผ่นนั้นซ้ำๆ พลังเยื่อต่อ

“...ฯพณฯ

ความสัมพันธ์ของประเทศเราทั้งสองได้ดำเนินมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เราได้เผชิญทั้งทุกข์และสุขร่วมกัน ได้เคยยิ้มและร้องไห้ร่วมกัน ในตลอดระยะเวลาดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงหน้าปการเกิดขึ้นในโลก ในประเทศของท่าน และในประเทศของข้าพเจ้า...”

ผู้พูดนี้ไปชั่วขณะหนึ่ง อย่างพยายามที่จะรวบรวมอารมณ์ เขาเงยหน้าขึ้นทอดสายตาดูออกไปไกลแสนไกล

“...แต่ขอให้ข้าพเจ้าได้หวังว่าประเทศและประชาชนของประเทศทั้งสองจะต้องเป็นมิตรที่ดีต่อกันตลอดไป”

ท่านนายกรัฐมนตรีหุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ตัวเดิม ท่าทางของท่านเหมือนจะไม่ได้ยินเสียงปรบมือที่ตั้งขึ้นรอบข้าง ไหล่ทั้งสองข้างห่อลู่ลงราวกับคนที่เหน็ดเหนื่อยและสิ้นหวัง

นครซานตา มาร์ตี เมืองหลวงของประเทศ เอล เควณญา นักข่าวสื่อมวลชนออกันอยู่เต็มห้องโถงด้านนอกห้องประชุมของทำเนียบหินขาว

“ท่านคิดว่าจะมีการต่อต้านการปฏิวัติไหมครับ”

“พลเอกรามอนจะขอลี้ภัยอยู่ที่ประเทศนั้น หรือจะเดินทางต่อไปที่อื่นคะ”

“มีข่าวว่า ‘ผู้พันซีโร’ ร่วมในการปฏิวัติครั้งนี้ด้วยใช่ไหมครับ”

ชายในเครื่องแบบชุดฝึกปราศจากเครื่องหมายแสดงเหล่าหรือยศ เพียงแต่ยิ้มขณะที่เดินผ่านผู้สื่อข่าวเข้าไปยังห้องประชุม

“ท่านครับ...”

“ขอโทษเถอะ” เขาหยุดเดินพลงหันกลับมาเผชิญหน้ากับทุกๆ คน

“...หากมีอะไรในตอนนี้ ขอให้สอบถามได้ที่ผู้กองซานโตซเพียงคนเดียว ผมจะยังไม่ขอพูดอะไรทั้งสิ้น”

ผู้ชายร่างอ้วนใหญ่ แต่ท่าทางคล่องแคล่ว ซึ่งเดินถือแฟ้มเอกสารตามหลัง มาติดๆนำหน้าผู้สื่อข่าวเลี้ยวไปอีกทางหนึ่ง ในขณะที่ผู้เป็นนายเปิดประตูห้องประชุมเดินเข้าไป ร่างค่อนข้างสูงของเขาเด่นเป็นสง่ากลางพรมสีแดงเข้ม ผู้คนที่นั่งรออยู่ในห้องนั้นก่อนแล้ว ต่างลุกขึ้นแสดงความเคารพ สายตาที่มองมายังเขาเปี่ยมไปด้วยแววศรัทธาและชื่นชม เขาผู้นั้นโบกมือทักทายและเดินตรงไปที่เก้าอี้ซึ่งมีผู้เลื่อนรอไว้ให้ตรงหัวโต๊ะ

“ก่อนอื่น ผมขอขอบคุณพวกเราทุกคนที่ได้ร่วมกันทำงานชิ้นนี้จนได้รับผลสำเร็จลงด้วยดี...”

เขากวาดสายตาไปรอบๆ และแทบทุกคนดูเหมือนจะคอยสบตาเขาอยู่อย่างสนใจฟัง หรือพยายามจะเอาอกเอาใจ

“งานชิ้นต่อไปของเราก็คือ การทำให้ประเทศชาติของเรากลับคืนสู่สถานการณ์ปกติโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผมไม่ต้องการให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือวิตกกังวลกับเหตุการณ์ในครั้งนี้...”

เขาชะงักไปชั่วครู่ก่อนเอ่ยต่อ

“แม้ว่า มันจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนแทบจะเป็นปกติวิสัยสำหรับภูมิภาคนี้ก็ตาม”

มีเสียงหัวเราะเบาๆ จากกลุ่มนายทหารที่นั่งฟังอยู่รอบนอก

“หลังจากนั้นแล้ว ผมจะจัดตั้งสภาการปกครองสูงสุดตามที่เราได้ตกลงกันเอาไว้ขึ้นมาบริหารประเทศสักชั่วระยะหนึ่ง เพื่อรอการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อสถานการณ์ในทุกๆด้านเอื้ออำนวย อย่างไรก็ตามผมไม่ต้องการให้การปฏิบัติของเราในครั้งนี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ หรือเป็นการเปิดโอกาสให้ฝ่ายตรงข้ามโจมตีเราได้ ผมต้องการให้มีการเผยแพร่ข่าวสารที่ถูกต้องอย่างรวดเร็วให้ต่างประเทศได้เข้าใจถึงเหตุผลในการปฏิบัติ เพื่อดำรงสถานะความสัมพันธ์ใน

ด้านต่างๆไว้เช่นเดิม และให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นเลื่อมใสในคณะผู้ปกครองชุดใหม่”

เขายกแก้วน้ำขึ้นดื่ม และชี้มือให้นายทหารที่ชุมนุมอยู่ลุกขึ้นพูด

“ผู้พันโคลัมโบครับ กองทหารบางส่วนที่ยังคงจงรักภักดีต่อนายพลรามอนอยู่ จะจัดการอย่างไรต่อไปครับ”

ผู้พันเอนหลังพิงพนักเก้าอี้ ถอนหายใจอย่างครุ่นคิด

“ขอให้คุณออกประกาศทางวิทยุกระจายเสียงว่า ผมจะให้โอกาสพวกนั้นอีก 1 ชั่วโมง...”

เขายกนาฬิกาข้อมือขึ้นดูเวลา

“เมื่อถึงบ่ายสามโมงเย็นวันนี้ใครก็ตามที่ไม่ยอมวางอาวุธ หรือเข้าร่วมกับกองทัพปฏิวัติของเรา...”

เขาหันมาทงนายทหารอากาศที่นั่งเคียงข้าง

“ผู้การปาสคาล ช่วยออกคำสั่งในนามของผมให้ฝูงบินทิ้งระเบิดออกถล่มให้ราบเป็นหน้ากลอง และถ้าจับตัวได้ก็ให้ยิงเป้า ณ สถานที่นั้นทันที”

ทั่วทั้งห้องประชุมเงียบบริบ แม้จนกระทั่งผู้ออกคำสั่งเฉียบขาดลุกขึ้นเดินตรงไปที่ประตูห้องแล้ว ก็ไม่มีใครสักคนกล้าเอ่ยอะไรออกมา

จากห้องประชุมแห่งนั้น นายพันโทก้าวขึ้นบันไดไปสู่ชั้นบน โดยมีร้อยเอกชานโตช วิ่งตามขึ้นมาติดๆ เหนือของเขาซุ่มไปทั้งตัว แต่สีหน้ายังคงแจ่มใส

“ผู้พันครับ ผมได้เตรียมอาหารว่างและน้ำชาไว้ที่ห้องรับแขกเล็ก ผู้พันแวนเดียมและพักผ่อนสักครู่ก่อนก็ได้ ระหว่างนั้นผมจะสรุปสถานการณ์ทั่วไปให้ฟังย่อๆ ผมเข้าใจว่า ดร.เฟอร์ดินานคงเตรียมร่างประกาศของคณะปฏิวัติไว้พร้อมแล้ว...”

“ดีแล้ว...”

ชายหนุ่มโหมกมือ

“...นำของวางไปที่ห้องประชุมใหญ่เลยก็แล้วกัน เอกสารพวกนั้นฉันจะอ่านเอง เธอเชิญ ดร.เฟอร์ดินานด์ไปพบฉันเลยนะ แล้วก็เตรียมเรื่องการพิมพ์ประกาศและแจกจ่ายให้วิทยุและทีวีทันทีด้วย”

ร้อยเอกซานโตซผละไปทำตามที่ถูกสั่ง ผู้พันโคลัมโบกระชับเอกสารไว้ในมือ เขาหยุดยืนตรงระเบียงชั้นสองและมองกลับไปยังเบื้องล่าง พื้นหินอ่อนสีขาวสะอาดเป็นเงาวับรับกับลูกกรงทองเหลืองของราวบันไดที่สุกปลั่ง ผู้พันหนุ่มรู้สึกเหมือนอยู่ในความฝันมากกว่าที่จะเป็นความจริงที่บังเกิดขึ้นแล้วในชีวิต... ทำเนียบหินขาวอันงดงามและมีชื่อเสียงบัดนี้ตกอยู่ในมือของเขาแล้วโดยสิ้นเชิง นับจากวันนี้ไปเขาจะนั่งอยู่ที่นั่นและกุมอนาคตของทุกๆชีวิตในดินแดนแห่งนี้

พันโทโคลัมโบ โกลเมซไม่เคยลืมวันที่เขายังเป็นเพียงนักเรียนนายร้อยและถูกเกณฑ์มาช่วยในงานเลี้ยงรับรองอันหรูหราของทำเนียบนายกรัฐมนตรี เขาเป็นตัวตลกที่ใครๆพากันขบขันในความรุ่มร่ามและเต๋อเต๋อ นั่นเป็นครั้งแรกที่เด็กหนุ่มจากชนบทอันห่างไกลได้พบกับสังคมชั้นสูงในเมืองหลวง และใครเลยจะคิดว่าอีกสิบกว่าปีต่อมา นักเรียนนายร้อยเซี่ยๆคนนั้น จะกลายมาเป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติผู้ทรงอำนาจสูงสุดในแผ่นดิน

พันโทหนุ่มใหญ่ถอนหายใจน้อยๆด้วยความรู้สึกที่บอกไม่ถูก เขาหันหลังกลับและก้าวขึ้นบันได สูงขึ้นและสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ราวกับจะไม่มีที่สิ้นสุด

ดร.เฟอร์ดินานด์นั่งรออยู่ในห้องประชุมใหญ่แล้ว รูปร่างสูงใหญ่ผู้นั้นอยู่ในชุดสากลสีขาวนวลรับกับเส้นผมและหนวดเครา ข้างๆตัวมีแฟ้มเอกสารกองใหญ่ ถัดไปเป็นผู้หญิงสาวผมดำนั้นตาสีเข้มคมกริบนั้นจ้องจับอยู่ที่เขาก่อนแล้ว นายพันโทมองสบตาหล่อนก่อนจะเลยไปยังชายชรา

ดร.เฟอร์ดินานด์ขยับจะลุกขึ้นยืน แต่เขาโบกมือห้ามไว้ และเดินมานั่งเคียงข้าง

“ผมขอแสดงความยินดีกับชัยชนะของผู้พัน...”

เขายื่นมือออกมาสัมผัสกับมือของพันโทโคลัมโบ ทั้งคู่มือกันครู่หนึ่ง

ก่อนจะคลายออก

“ผมต่างหากครับที่ควรขอบคุณท่าน”

ผู้พันฯ ตอบเรียบๆ แต่สายตามองไปที่ผู้หญิงสาวที่กำลังจตะอะไรอยู่ไม่
วางมือ

“อ้อ” ชายชราอุทานอย่างนึกขึ้นได้ “ผมลืมแนะนำผู้ช่วยคนใหม่ของผม
ไป นี่มาร์กาเร็ตเต ลาปาซ เธอเพิ่งเรียนจบด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศละติน
จากมหาวิทยาลัยกลาง”

หญิงสาวลุกขึ้นมาส่งมือให้บุรุษผู้เพิ่งก้าวขึ้นสู่อำนาจ เขาแตะริมฝีปาก
จุมพิตเบาๆอย่างให้เกียรติ

“ยินดีที่รู้จักคุณ”

“เช่นกันค่ะ”

หล่อนยิ้มขณะที่ถอนมือกลับ ดวงตาคมเข้มคู่นั้นมิได้มีแววประหม่า
สะเทือนแต่อย่างใด แม้จะอยู่เฉพาะหน้าบุคคลที่กุมโชคชะตาของคนทั้งประเทศ

“ผมจะลงมือเล่าโครงร่างงานสำคัญๆในช่วงแรกให้คุณฟังก่อน...”

ดร.เฟอ์ร์ดินานชยับตัว แต่นายพันโทซึ่งแตะไหล่ห้ามไว้

“ผมอยากจะทำเอกสารทั้งหมดด้วยตนเอง งานที่อยากจะทำนอกราย
ในตอนนี้ก็คือ คำประกาศของคณะปฏิวัติในส่วนที่ชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ
สถานการณ์และแนวนโยบายของเรา...”

“ผมเตรียมไว้แล้วครับ”

ชายผู้สูงวัยส่งแฟ้มเอกสารฉบับหนึ่งให้

“ผมได้ให้ทางฝ่ายที่ปรึกษากฎหมายเขาร่างขึ้นมา หลังจากนั้นผมกับ
หัวหน้าคณะที่ปรึกษาศาลสูงได้ตรวจสอบดูอีกทีแล้ว”

“ดีครับ”

นายพันโคลัมโบตอบรับเบาๆ ในขณะที่ใช้สายตาอ่านข้อความในกระดาษ
อย่างรวดเร็ว

“ผมไม่ค่อยชอบวรรคนี้เลยครับอาจารย์...”

เขาวางกระดาษลงบนโต๊ะ พลางใช้เล็บขีดข้อความตรงนั้นไปมา

“...ตรงที่ว่า ‘นอกจากนั้นสถานการณ์ภายนอกยังไม่เป็นที่น่าไว้วางใจ เนื่องจากมีการล่งละเมิดอาณานิคมจากกองกำลังต่างชาติ’”

เขาแหงนหน้าขึ้นมองเพดานอย่างครุ่นคิด

“ผมอยากจะให้ชื่อว่า ‘สถานการณ์ภายนอกไม่เป็นที่น่าไว้วางใจ เนื่องจากมีการบุกรุกดินแดนด้วยกำลังอาวุธจากประเทศข้างเคียง’”

ดร.เฟอร์ดินานวางถ้วยกาแฟลงอย่างตกใจ

“เห็นจะไม่ดีกรรมังครับผู้พัน ว่ากันตามกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว จะเป็นการกล่าวหากัน เขาอาจจะยื่นประท้วงเราได้”

“ตอนนี้ไม่ใช่เวลาที่จะมาคำนึงถึงเรื่องนั้น เรากำลังร่างประกาศคณะปฏิวัตินะครับอาจารย์ ไม่ใช่เขียนตำราหรือทำแถลงการณ์ร่วม ผมคิดว่าคำพูดของเราในประกาศควรจะต้องตรงไปตรงมา ชัดเจนและปลุกเร้าอารมณ์ร่วมของประชาชน ผมไม่ชอบศัพท์แสงทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ประชาชนกว่าครึ่งของเรามีการศึกษาไม่สูงนัก การใช้ภาษาที่สูงเกินความเข้าใจจะทำให้พลังความสนใจที่เขาจะให้แก่เราอ่อนลง”

“แต่ผู้พันคะ” หญิงสาวท้วงขึ้นเบาๆ “ดินแดนบริเวณนั้นก็ยังมีอยู่ในกรณีพิพาท ซึ่งหากถ้าจะว่ากันทางประวัติศาสตร์พวกเขาก็ครอบครองมาก่อน ประเทศเราเพิ่งจะได้ดินแดนนั้นมาไม่กี่ร้อยปี โดยการผนวกของพวกเจ้าอำนาจอาณานิคมชาวยุโรป”

“คุณมาร์กาเร็ตเต” ท่านนายพันเรียกหล่อนอย่างชัดเจน “ถ้ายึดถือเอกสารประวัติศาสตร์อย่างที่ว่าคุณ ดินแดนแห่งนั้นก็ไม่มีวันเป็นของเรา คุณอย่าลืมหิวว่าหากคุณอยากจะเป็นอะไร คุณก็ต้องแสดงให้เห็นว่าคุณเป็นอย่างนั้น คุณต้องทำตัวเองให้เชื่อตัวเองเสียก่อน แล้วคนอื่นจึงจะเชื่อคุณ มาร์กาเร็ตเต ผมขอบอกคุณได้เลยว่า トラบิตที่ผมยังมีอำนาจอยู่ ดินแดนแห่ง

“นั่นจะต้องเป็นของเราโดยไม่มีใครมาโต้แย้งได้”

ดวงตาดำขลับของหญิงสาวมองสบตาเขาอย่างชื่นชม หล่อกันไม่
ประหลาดใจเลยที่ชายผู้นี้ได้รับการยอมรับนับถือจากคนส่วนใหญ่ของประเทศ
ความเด็ดเดี่ยว กล้าตัดสินใจและเอาจริงเอจัง ได้ปลุกประชาชนให้ตื่นขึ้นจาก
ความเฉื่อยชาและซึมเซาจากการปกครองของรัฐบาลเก่า และเห็นเขาเปรียบ
เหมือนเปลวไฟโชติช่วงแห่งความหวังที่สุกสว่างอยู่กลางความมืดมน

“ตกลงตามนี้นะครับอาจารย์”

พันโทโคลัมโบหันกลับมาทาง ดร.เฟอร์ดินาน

“แล้วแต่ผู้พันก็แล้วกัน”

ดร.เฟอร์ดินานพยักหน้า พลางรับกระดาษมาเปลี่ยนข้อความตามที่
ชายหนุ่มต้องการ

“ซานโตซ”

เขาร้องเรียกนายทหารคนสนิท ในทันทีนั้นร้อยเอกซานโตซก็วิ่งเข้ามา
รับคำสั่ง

“เอาประกาศพวกนี้ถ่ายเอกสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการด้วย เธอตรวจสอบ
การประกาศและการพิมพ์ด้วยตัวเองนะ อ้อ ช่วยส่งผู้กองเซอิกโอมายู่กับฉัน
ในระหว่างนี้ยังไม่ต้องสับเปลี่ยนทหารรักษาการณ์รอบทำเนียบทั้งสิ้น และ
รายงานข่าวเรื่องการปราบปรามผู้กระด้างกระเดื่องด้วย ผากข่าวมากับเซอิกโ
ก็ได้ ฉันจะอ่านเอง”

“จะให้ผมเสนอประกาศผ่านสมาชิกในคณะปฏิวัติด้วยไหมครับ” ซานโตซ
ถามอย่างนอบน้อม

“ไม่ต้อง” บุรุษผู้มีอำนาจปฏิเสธ “ออกอากาศได้เลย หลังจากนั้นจึงส่ง
สำเนาไปให้”

ดร.เฟอร์ดินานมองเขาอย่างงงๆ เมื่อผู้กองซานโตซลับตาไปแล้ว

“อาจารย์ครับ...” นายพันหนุ่มเอนหลังพิงพนักเก้าอี้ “...เมื่อเราต้องการ

จะป็นขึ้นไปสู่ออดเสา ก็ไม่ควรที่จะให้ใครขึ้นไปอยู่บนนั้นด้วยกับเรา สิ่งซึ่งสมควรกระทำก็คือ ให้คนอื่น ๆ อยู่ข้างล่างและช่วยยึดเสาหลักไว้ให้”

“ผู้พันทำคล้ายไปลดอำนาจพวกเขา” ดร.เฟอร์ดินานพูดคล้ายรำพึงกับตัวเอง

“ไม่ใช่การลดอำนาจ トラบใดที่เขายังไม่รู้ว่าเขามีอำนาจ”

พันโทโคลัมโบยิ้มในหน้า สายตาของเขาทอดออกไปเบื้องหน้าอย่างคิดคำนึง

“อาจารย์เคยเห็นสิงโตในโรงละครสัตว์ไหมครับ...”

ผู้สูงวัยพยักหน้าช้าๆ “ถูกของคุณ สิงโตตั้งหลายตัวไม่กล้าทำอะไรคนคนเดียว”

“นั่นเพราะมันไม่รู้ว่ามีอำนาจพอที่จะทำร้ายคนได้”

ชายสองคนต่างวิงมองตากันอย่างเข้าใจความคิดของกันและกัน

“ถูกของคุณ”

ดร.เฟอร์ดินานพึมพำ เขารู้สึกตัวว่ากำลังอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลที่น่ากลัวคนหนึ่ง แต่เขาก็ไม่อาจผลไปได้ง่ายๆ บางทีเขาอาจจะกลายเป็นสิงโตอีกตัวหนึ่งในกรงของพันโทโคลัมโบ โทเมซก็ได้

พันโทโคลัมโบลุกขึ้นเดินช้าๆ ไปที่หน้าต่าง แผ่นหลังของเขาเหยียดตรงอย่างถูกฝึกมาจนเคยชิน แต่ละฝ่ามือหนักแน่นและมั่นคงแสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง เขาผลักบานหน้าต่างกระจกออกไป มือทั้งสองไขว่กันไว้ข้างหลังขณะที่มองออกไปภายนอก

“อาจารย์ครับ...”

เขาเอ่ยขึ้นด้วยน้ำเสียงราบเรียบ

“...ทุกสิ่งทุกอย่างในประเทศนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว... เมื่อหลายวันก่อน นายพลรามอนยังยืนอยู่ตรงนี้ เขาเรียกผมมายืนเคียงข้าง บอกกับผมว่า เจ้าจมองออกไปข้างนอก และบอกข้าถึงสิ่งที่เจ้าเห็น ผมตอบเขาว่าผมไม่เห็นอะไร

เลยนอกจากเงาของเขาที่ทาบบอยู่ทั่วแผ่นดิน ระยะเวลาสิบกว่าปีที่เขาอยู่ใน
อำนาจนั้น ช่างนานเสียจนทำให้ผมรู้สึกเช่นนั้นจริงๆ นานเสียจนเขาเองก็อาจ
จะตกอยู่ภายใต้เงาของตนเอง...มองออกไปนอกหน้าต่างในวันนี้ ผมรู้สึก
ปลอดภัยที่ไม่เห็นเงาต่ำทะมึนเช่นนั้นอีก”

เขาหันกลับมาทาง ดร.เฟอร์ดินานและหญิงสาว แสงแดดจากภายนอก
ต้องร่างของเขาเป็นเงาทาบพื้นห้อง

“อำนาจของเขาแผ่คลุมออกไปเหมือนร่างเหตาก็ยับแม้แต่นกตัวน้อยๆ
ก็ยังไม่สามารถบินหลุดรอดไปได้ อำนาจของเขามีแรงกดอย่างหนักหน่วงจนทุก
คนในประเทศต้องนอนราบลงกับพื้น ไม่สามารถแม้จะโง่หัวขึ้นได้ แต่เพราะ
อำนาจของเขานั้นเอง ทำให้เราต้องลุกขึ้นมาและปฏิเสธที่จะอยู่ใต้อำนาจของเขา
อีกต่อไป”

ดร.เฟอร์ดินานหยิบมวนซิการ์ถือไว้และคลี่ด้วยปลายนิ้วมืออวบอูม

“ผมจำได้ว่า เมื่อรามอนนำกำลังเข้าโค่นล้มรัฐบาลของประธานาธิบดี
โซเช ในปี ค.ศ. 1967 นั้น เขาได้รับการสนับสนุนอย่างมากมาจากกลุ่มพลัง
และพวกเจ้าของที่ดิน ล่วงมาถึงปีนี้ พวกนั้นก็กลับมาให้การสนับสนุนผู้พัน
เพื่อขับไล่ นายพลรามอนออกไปจากตำแหน่ง”

เขาตัดปลายมวนซิการ์ ก่อนจะยกขึ้นคาบไว้ที่มุมปาก และจุดไลเตอร์

“พวกนั้นกับนายพลรามอนไม่ได้แตกต่างกันเลย ต่างคนต่างก็เกาะ
เกี่ยวกันเพื่อผลประโยชน์และความมั่นคงของแต่ละฝ่าย จนกระทั่งพวกเขา
เห็นว่านายพลรามอนไม่สามารถจะทำประโยชน์ให้ได้เหมือนเมื่อก่อนอีกแล้ว
พวกเขาก็เริ่มมองหาเสาค้ำยันใหม่ให้แก่ตัวเอง...”

พันโทโคลัมโบกล่าวพร้อมเงยหน้าขึ้นหัวเราะ

“แต่ผมจะทำให้พวกเขาได้สำนึกอะไรบางอย่าง อย่างน้อยที่สุด พวกเขา
ก็จะต้องได้รู้ว่าผมอยู่เหนือและไม่ใช่ว่าคนที่เขาจะมาเล่นกลตื้นๆ ได้ง่ายๆ”

ดร.เฟอร์ดินานพ่นควันซิการ์ ดวงตาสีหม่นของเขาจับอยู่ที่ผู้พูด...พันโท

โคลัมโบเป็นคนที่ประชาชนเรียกร้องต้องการ เขาอาจจะเป็นอัศวินหนุ่มขี่ม้าขาว มาปราบมังกรเพื่อยังความผาสุกร่มเย็นให้แก่ประชาชนเหมือนเช่นในเทพนิยาย หรืออาจเป็นเพียงคนพ้อฝัน แบบดอน กิโฮเต ที่ไม่เคยประสบความสำเร็จในชีวิตจริงเลยก็ได้

2

สนามบินแห่งชาติค่อนข้างเจียบเหงา ทหารในเครื่องบินแบบสนามเดินไปมาอยู่ชวักไซ่ว ดูเหมือนจะมีปืนกลตั้งอยู่หลายจุดรวมทั้งปืนต่อสู้อากาศยานและรถถังที่จอดซุ่มอยู่ตามมุมตึก

หญิงสาวในชุดเสื้อกระโปรงสีครีมแบบเรียบๆยืนท่าทางกระวนกระวายอยู่หน้าห้องผู้โดยสารขาเข้า ทหารที่เดินผ่านไปมามองดูเธออย่างสนใจ บางคนก็ยั่วเย้าอย่างคะนองปาก แต่หญิงสาวก็ทำเหมือนไม่ได้ยินคำพูดเหล่านั้น

เครื่องบินโดยสารของสายการบิน ลูฟท์ฮันซ่าลงจอดนานแล้ว และผู้โดยสารต่างก็ทยอยกันออกมาเกือบหมด แต่หล่อนก็ยังไม่พบคนที่ต้องการ หญิงสาวยกนาฬิกาข้อมือดูเวลาเมื่อเห็นพนักงานประจำเคาน์เตอร์ของสายการบินนั้นเก็บข้าวของและดับไฟที่โต๊ะทำงานอย่างเตรียมตัวที่จะกลับ หล่อนหันกลับไปมองที่ประตูทางออกอย่างลังเล ทำท่าขยับตัวจะเดินไปสอบถามพนักงานสาวทั้ง 2 คนที่ลุกจากที่นั่ง ก็พอดีผู้ชายยุโรป 2-3 คนหอบข้าวของพะรุงพะรังเดินมาตามทางออก หญิงสาวโบกมือให้อย่างดีใจ

“คุณคือ เฟราโล่ โชนา-ลา-โหล” ผู้ชายที่เดินนำหน้าเอ่ยทัก นัยน์ตาสีฟ้าสดมองมาที่หล่อนอย่างคาดคะเน

“ค่ะ” หญิงสาวรับคำพลงหัวเราะเบาๆด้วยน้ำเสียงแจ่มใส

“ผม คาร์ล ไฮม์ ชมิด จากสำนักข่าว ดี เวล อัลเกอไมน์”

เขาหันไปทางผู้ชายที่มาด้วยกัน

“คนนี้ ชิกฟรีด ลูเธอร์ ช่างภาพ ส่วนอีกคนหนึ่ง ลูควิก วิตเตอร์ ช่างเสียง”

ทั้งสองคนเอ่ยทักหล่อน

“ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ...” หญิงสาวยื่นมือให้ทุกคน “ดิฉัน ชลาลัย แสงตะวันค่ะ”

“เราจะเริ่มต้นกันอย่างไรดี” คาร์ลเป็นฝ่ายถามขึ้นหลังจากที่การแนะนำตัวสิ้นสุดลง

“ไปอพาร์ทเมนต์ก่อนดีไหมค่ะ” หญิงสาวเสนอ

“คุณมีรถมาหรือเปล่า”

“ดิฉันยังหารถเช่าไม่ได้ ก็เลยยืมรถจี๊ปของเพื่อนพร้อมทั้งคนขับมา แต่คาดว่าภายในวันสองวันนี้คงจะได้รถที่คุณต้องการ”

“ดีครับ”

คาร์ลพยักหน้ารับคำ หน้าตาท่าทางของเขายังหนุ่มมอยู่มากสำหรับงานประเภทนี้ ชลาลัยเองก็ออกจะผิดหวังเล็กน้อยเมื่อแรกมองเห็นเขา หล่อนคาดไว้ในใจว่านักข่าวประเภทนี้ควรจะเป็นคนที่ค่อนข้างมีอายุและมีบุคลิกลักษณะที่เอาจริงเอาจัง หรือผ่านชีวิตมาอย่างโชกโชน หล่อนหมายมั่นไว้ล่วงหน้าเสียด้วยซ้ำว่า เขาคงจะไว้เคราพองามแบบเฮมิงเวย์ หน้าตามีริ้วรอยผ่านงานหนัก อันตรกตรำกลางความร้อนแผดเผาในทะเลทรายไปจนถึงผจญความหนาวเหน็บแถบขั้วโลก และคงจะมีท่วงท่าทรงงไม่ยี่หระกับสิ่งใด

คาร์ลจับตามองเงียบๆ ในขณะที่หญิงสาวเดินนำหน้าไปที่รถ เขาแทบ

ไม่เชื่อว่าผู้หญิงร่างบอบบางแบบนี้จะมาทำงานอยู่ในประเทศละตินอเมริกาที่เต็มไปด้วยความรุนแรงและยังป่าเถื่อน รูปร่างอย่างนี้น่าจะเดินหนีตายอยู่ที่ปารีสในงานแสดงแบบเสื้อโอตคูตูร์ หรือไม่ก็ถูกรายอยู่ตามงานเลี้ยงที่เต็มไปด้วยแสงสีแห่งประกายเพชรและเลื่อมลายแพรพรรณมันระยับ

“คุณเรียนมาทางด้านเสื้อผ้าแฟชั่นหรือครับ” ชิกพรีดถามขึ้นในระหว่างทางอันแสนวิบากจากสนามบินเข้ามายังตัวเมือง

“เปล่าค่ะ” หญิงสาวเกาะราวหนักไว้แน่น เมื่อรถกระดอนขึ้น “ดิฉันจบทางมนุษยศาสตร์ เอกภาษาสเปน จากมหาวิทยาลัยในอาร์เจนตินา พอเรียนจบคุณพ่อก็ต้องย้ายจากงานที่สถานทูตกลับกรุงเทพฯ ส่วนดิฉันยังอยากใช้ภาษาสเปน ก็เลยมาทำงานหนังสือพิมพ์และทำงานบริษัทโฆษณาที่เอล เควอญญา”

“คุณพ่อคุณไม่เป็นห่วงบ้างหรือครับ” คาร์ลถามขึ้นบ้าง

“ห่วงซิคะ” หญิงสาวหัวเราะ “แต่ท่านรู้นิสัยลูกสาวของท่านดีว่าปล่อยไปทำอะไรไปตามที่อยากจะทำสักพักเสร็จแล้วก็จะเมื่อไปเอง”

“แปลคดี” คาร์ลพิมพ์

“คุณพ่อดิฉันหรือคะ”

“ไม่ใช่หรอก...” ชายหนุ่มหัวเราะ “...ตัวคุณต่างหาก ผมแทบไม่เชื่อสายตาเลยว่าจะมีผู้หญิงอย่างคุณอยู่ในเอล เควอญญา”

“ดิฉันแปลกประหลาดตรงไหนคะ” หล่อนถามอย่างงงๆ

“ไม่รู้สิ” ชายหนุ่มยกไหล่ “รู้แต่ว่า คุณเป็นสิ่งที่แตกต่างโดดเด่นออกไปจากที่นี่ คล้ายๆกับว่ามีคนเอาดอกกุหลาบไปปักไว้กลางดงตะบองเพชร”

หญิงสาวหัวเราะอย่างขบขัน

“ยังดีนะคะ ที่อุตสาหที่ไม่บอกว่าเหมือนมีคนเอาต้นตะบองเพชรไปวางไว้กลางดงกุหลาบ”

“แหม ใครจะไปกล้าพูดความจริงได้ต่อหน้าต่อตา”

ชิกพรีดซึ่งนั่งเฉยอยู่มานานแล้วแหยขึ้นบ้าง ทำให้ทุกคนพากันหัวเราะ

อย่างสนุกสนาน

พอพ้นจากถนนยางมะตอยที่ขรุขระไปด้วยหลุมบ่อ รถก็เลี้ยวขวาเข้าสู่ตัวเมือง สองฟากทางเป็นแฟลตสูงๆเก่าๆ บางช่วงยังคงมีสลัมที่แออัดกันอยู่เป็นบริเวณกว้าง

“อีกไกลไหม”

ลูควิกถามอย่างอึดอัด เนื่องจากรูปร่างอันอ้วนใหญ่กว่าคนอื่นที่นั่งขดตัวเบียดกันอยู่ตอนท้ายรถจี๊ป

“อีกสักช่วงถนน ก็จะเลี้ยวขวาขึ้นไปบนเนินเขา อพาร์ทเมนต์ที่ดิฉันเช่าไว้ให้จะอยู่ในย่านนั้น เป็นถิ่นที่หนาวและไปมาสะดวกกว่าที่อื่น แม้ว่าค่าเช่าจะค่อนข้างแพง ในช่วงแรกนี้ดิฉันเช่าเขาไว้ 2 อาทิตย์ แต่ต้องวางมัดจำล่วงหน้า 3 เดือน และเขาจะคืนเงินมัดจำให้ เมื่อเราส่งคืนที่พักในสภาพที่เรียบร้อย”

“เงินที่ทางสำนักงานส่งมาให้พอไหมครับ” คาร์ลถามอย่างเป็นห่วง

“ยังพอมีเหลือนิดหน่อยค่ะ แต่คงจะต้องขอเบิกเพิ่มสำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ”

“ได้ซีครับ ผมจะได้ชวนคุณไปธนาคารซะเลย ผมมีตราพดัมมาด้วย 2-3 ใบ อยากจะขึ้นเงินอยู่เหมือนกัน”

ถัดจากย่านการค้า รถก็แล่นช้าๆขึ้นไปตามเนินเขา สองข้างทางเป็นบ้านเรือนที่ปลูกสร้างอย่างประณีตและใหญ่โต อันแสดงถึงฐานะความเป็นอยู่ของคนในถิ่นนี้ เลยขึ้นไปจะเป็นอพาร์ทเมนต์สมัยใหม่และโรงแรมขนาดใหญ่หลายแห่ง

หญิงสาวพูดภาษาสเปนกับคนขับให้นำรถเลี้ยวเข้าไปจอดหน้าอพาร์ทเมนต์หลังหนึ่ง

“ถึงแล้วค่ะ”

หล่อนหันมาบอกทุกคน

“สวัสดีทรงโปรด”

ลูควิกเพิ่มพำขณะที่ค่อยๆปีนลงมายืนข้างล่าง

“วีวา เอล เควญญา”

ซิกฟรีดทำท่าเต้นระบำเฟลมิงโกในขณะที่คาร์ลส่งเงินให้คนขับซึ่งเอื้อมมืออันสั้นเทออกมารับอย่างดีใจ

“กราเซีย กราเซีย” ชายชราพิมพ์่าขอบใจพร้อมกับยกธนบัตรใบละ 20 ดอลลาร์ ขึ้นจูบ

“คุณช่วยบอกให้แกคอยเรารู้จักคุณได้ไหม”

“ไม่เป็นไรหรอกค่ะ” หญิงสาวตอบยิ้มๆ “ดิฉันขอเยี่ยมรถและคนขับจากเพื่อนเอาไว้ทั้งอาทิตย์ ถ้ายังมีเงินทิปดีๆ อย่างนี้ด้วยแล้วละก็ รับรองได้ว่าแกจะไม่ยอมไปไกลจากคุณเป็นอันขาด”

“คุณพอจะเล่าอะไรให้ผมฟังย่อๆ ได้บ้างไหมเกี่ยวกับเอล เควญญา การปฏิวัติและนายพันโทโคลัมโบ โกเมซ”

คาร์ลถามในขณะที่เดินกลับมาพร้อมกับแก้วร่ำดีในมือ เขาส่งเหล่าแก้วหนึ่งให้หญิงสาวก่อนจะหลุดตัวลงนั่งเคียงข้าง

“พูดถึงเอล เควญญา พอจะสรุปสั้นๆ ได้ว่า เอล เควญญาค่อนข้างจะเป็นประเทศใหม่ในหมู่ประเทศละตินอเมริกา ประเทศนี้เกิดจากการเรียกร้องอิสรภาพของพวกอินเดียนแดงและนิโกร ซึ่งต้องการดินแดนที่เป็นอิสระจากอำนาจปกครองของชาวยุโรป แต่ครั้งเมื่อได้เอกราชแล้วก็มีการรบพุ่งช่วงชิงอำนาจกัน ผลสุดท้ายชาวยุโรป ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยก็กลับมามีอำนาจอีก ในปี ค.ศ. 1965 ประธานาธิบดีไฮเซนชนะการเลือกตั้งทั่วไป พรรคสังคมนิยมของเขามีที่นั่งมากที่สุดในสภา ครั้นถึงปี ค.ศ. 1967 ประธานาธิบดีไฮเซอออกกฎหมายควบคุมการเป็นเจ้าของที่ดิน พวกเจ้าของที่ดินจึงหันหลังให้พลเอกรามอน รัฐมนตรีกลาโหมทำการปฏิวัติ พลเอกรามอนได้ยกเลิกระบอบประธานาธิบดีโดยมีตัวเขาเองได้ตำแหน่งประธานสภาปกครองสูงสุดและเป็นนายกรัฐมนตรี นายพลรามอนอยู่ในอำนาจมาจนถึงปีนี้เสถียรภาพทางการเมืองของเขาตกต่ำลง

เนื่องจากการบริหารประเทศในระหว่างหมู่คณะและเครือญาติเป็นไปอย่างอึดอาด มีการทุจริต คอร์รัปชันในทุกวงการ ข้าราชการของรัฐไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่เลื่อมทราลง ทำให้กลุ่มนายทหารรุ่นหนุ่มซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเจ้าของที่ดินไม่พอใจ จึงฉวยโอกาสทำการปฏิวัติ ในขณะที่ พลเอกรามอนเดินทางไปเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา“

“กงล้อปีศาจ” คาร์ลพิมพ์เบาๆ “ผมคิดว่าการปฏิวัติได้กลายเป็น สัญลักษณ์อย่างหนึ่งของประเทศในละตินอเมริกาพอกๆกับฟุตบอล หรืองาน คาร์นิวัล”

หญิงสาวเพียงแต่หัวเราะ

“สำหรับพันโทโคลัมโบไม่ค่อยมีใครรู้จักเขามากนัก ว่ากันว่าเขาเป็นคน มุทะลุและบ้าระห่ำ เขาเคยเสนอพลเอกรามอนให้แต่งตั้งเขาเป็นแม่ทัพ เข้า จัดการกับกองทหารเพื่อนบ้านที่รุกเข้ามาในดินแดนซึ่งยังคงอยู่ในกรณีพิพาท และเคยเตือนพลเอกรามอนให้ปลดสมาชิกในสภาปกครองสูงสุดซึ่งไม่เอาไหน ออกจากตำแหน่ง ก่อนที่เขาจะเข้าไปจับพวกนั้นโยนออกมา”

คาร์ลวางแก้วรันทดลงบนโต๊ะ “ถ้าผมเป็นนายพลรามอน คงจับเจ้าหมอนี่ โยนออกมาแล้ว”

“แน่นอนค่ะ ถ้าย้อนหลังไปสัก 10 ปี แต่เดี๋ยวนี้ออกมาเป็นเหมือนสิงโตแก่ที่หมดสิ้นเขี้ยวเล็บแล้ว แม้จะยังคงวางท่าทางเป็นเจ้าป่าอยู่ ดังนั้น เมื่อสิงโตหนุ่มอย่างพันโทโคลัมโบเข้ามาเทียบ สิงห์แก่อายุพลเอกรามอน ก็ทำได้เพียงแต่หาทางหลีกเลี่ยงการปะทะกันโดยตรง ขณะเดียวกันก็ต้อง เอาอกเอาใจสิงโตหนุ่มไม่ให้หงุดหงิดฮึดฮัดขึ้นมา”

“ผลจากการประคบประหงมกันเกินไป ในที่สุดสิงโตหนุ่มก็เติบโตจน สามารถไล่พืดสิงโตแก่ได้” คาร์ลสรุป “บางทีถ้าพลเอกรามอนไม่หวาดหวั่น จนเกินไป เขาก็อาจจะเขี่ยเจ้านายพันนั้นลงได้ตั้งแต่ตอนแรกๆแล้วใช้ใหม่”

หญิงสาวแบมือเป็นเชิงไม่มีความเห็น

“บางทีคนที่นายพลรามอนหวาดกลัวจริงๆอาจไม่ใช่พันโทโคลัมโบก็ได้”
หล่อนลำดับคำซ้ำๆ

“ยังมีสิ่งโตหนุ่มตัวอื่นอีกหรือ”

“ก็ไม่ใช่” ซาลัลยกแก้วบริ่นตีขึ้นจิบ “ดิฉันเพิ่งคิดได้ตอนนี้ว่า พลเอก
รามอนอาจเดินหมากพลาดไป ในระยะหลังๆที่คนซักจะเริ่มเอือมนายพลผู้นี้
ก็มีเสียงพูดกันถึงคุณงามความดีและความสามารถของพลเรือตรีเฮอร์นันเดซ
รองหัวหน้าคณะบริหารงานแผ่นดิน ทั้งๆที่นายพลเรือเฮอร์นันเดซ อาจจะเป็น
เพียงคนที่เลวน้อยกว่าเพื่อนในสภาพปกครองสูงสุด”

“คุณพูดแปลกดี”

“ถ้าคุณอยู่เอล เควญญาสักสัปดาห์หนึ่ง คุณคงจะไม่คิดเช่นนั้น ทุกวัน
นี้แทบทุกคนคุ้นเคยกับการคอร์รัปชัน แม้แต่จะขึ้นรถเมล์ หากคุณให้เงินเด็ก
กระเป่ารถเมล์พิเศษสัก 50 เซนตาโว คุณอาจจะได้ที่นั่งในขณะเดียวกับที่คน
ที่เสียค่าโดยสารในราคาปกติจะต้องยืน หรือห้อยโหนไปตลอดเส้นทาง”

“จริงหรือ” ชายหนุ่มถามอย่างไม่เชื่อหูตัวเอง

“ดิฉันจะหลอกคุณทำไม” หญิงสาวหัวเราะด้วยน้ำเสียงที่แปลความหมาย
ยาก “ทุกวันนี้ คนว่างงานเต็มไปทั้งเมือง ถ้าเป็นคุณคุณอยากมีงานสบายๆ
ประเภทนั่งรถเมล์เล่นทั้งวัน แล้วได้เงินส่วนแบ่งสัก 20-25 เซนตาโว เมื่อลูก
ให้คนอื่นนั่งบ้างไหม หรือถ้าไปทานอาหารตามร้านแล้วยึดเงินใส่มือบ่อยสัก
10 เปโซตา คุณจะไ้สเติ้กที่น้มกว่าไ้ะอื่น”

“ว้าว...” นักข่าวหนุ่มผิวกาก “ขนาดคนธรรมดาๆยังเป็นอย่างนี้”

คาร์ลหุบแก้วบริ่นตีที่วางเปล่าทั้งสองใบมาถือพาลงลุกขึ้นยืน

หญิงสาวพยักหน้ายิ้มเชิงรับคำ

“คุณว่าแนวทางของรัฐบาล คณะปฏิวัติจะเป็นอย่างไร” คาร์ลร้องถามมา
จากมุมห้องที่ยืนรินเหล้าอยู่

“ตอบยากค่ะ” หญิงสาวเอนหลังฟังพนักโซฟา “แต่อย่างไรก็ตาม จะ

ต้องจับตามอง ดร.เฟอร์ดินานให้ดี เขาเคยถูกจับและถูกคุมขังอยู่หลายปีใน สมิทเพลเอกราหมอนมีอำนาจ เมื่อได้รับการปลดปล่อยเขาก็หายหน้าไปพักหนึ่ง เชื่อกันว่าเขาหลบไปซ่อนตัวอยู่กับกองโจรของผู้พันซีโรบนภูเขา เพิ่งจะกลับ เข้ามาในซานตา มาร์เมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว โดยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ในความคุ้มครองของพันโทโคลัมโบ”

“คุณรู้จัก ดร.เฟอร์ดินานไหม” คาร์ลถามพลางส่งแก้วคืนให้หญิงสาว หล่อรับแก้วมาประคองไว้ในมือ

“รู้จักดีค่ะ” มืออยู่ช่วงหนึ่งก่อนที่จะกลับมาอยู่ในเมืองหลวง ดร.เฟอร์ดินาน เคยเป็นอาจารย์สอนพิเศษในมหาวิทยาลัยที่ติฉินนดงามอยู่ในอาร์เจนตินา เรา คู่กันเคยกันพอสมควร แต่แล้วจู่ๆก็หายไปจากอาร์เจนตินา แล้วมาโผล่ที่ เอล เควญญาณี”

“ผมดูอะไรต่อมิอะไรมันช่างวุ่นวายดีจัง”

“ไม่มีอะไรในละตินอเมริกาที่ไม่วุ่นวายค่ะ ตราบไธที่อำนาจยังเป็นสิ่งที่ ทุกคนปรารถนา และตราบไธที่ประชาชนยังต้องยอมสยบให้กับอำนาจอันขาด ความถูกต้องเป็นธรรม”

“คนสุดท้ายที่ผมอยากรู้จักในประเทศนี้...ผู้พันซีโร”

ชลาลัยมองออกไปเบื้องหน้าที่มีแผ่นกระจกหน้าต่างบานใหญ่ปิดกั้น

“ไม่เคยมีใครรู้จักเขาอย่างแท้จริงเลย แต่ส่วนมากเชื่อกันว่าเขาคือ คาร์ลอส เปเรโต โคลเรส ที่สอง อดีตนักเศรษฐศาสตร์มีชื่อ ซึ่งเคยร่วมงานกับ พลเอกราหมอนในการปฏิวัติเมื่อปี ค.ศ. 1967 แต่ต่อมาเมื่อนายพลรามอน มีนโยบายปกครองแบบควบคุมเบ็ดเสร็จคาร์ลอสก็หนีไปจัดตั้งกองโจร ต่อต้านรัฐบาลในป่า เขาเป็นพลพรรคนอกกฎหมายกลุ่มเดียวในบรรดาหลายๆ กลุ่มที่มีอยู่ในประเทศนี้ ซึ่งได้รับการยอมรับนับถือจากประชาชนมากที่สุด เพราะคาร์ลอสประกาศนโยบายของตนอย่างเด่นชัดว่า จะสถาปนาระบอบ ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์และให้ประชาชนเข้าร่วมในปกครองประเทศให้มากที่สุด

เขาเคยรับความช่วยเหลือจากประเทศสังคมนิยมในทวีปอเมริกาใต้บางประเทศ แต่ภายหลังได้ปฏิเสธความช่วยเหลือเหล่านั้น โดยอ้างว่าประเทศนั้นห่วยโอกาส จะเข้ามาทำสงครามไม่เปิดเผยในประเทศเอล เควญญา ทำให้เขาได้รับความนิยมน จากประชาชนในชนบทและคนรุ่นใหม่อย่างมาก ว่ากันว่า การปฏิวัติของนายพัน โทโคลัมโบครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนทางอ้อมจากผู้พันซีโร เพราะถ้าไม่เช่นนั้น คงจะไม่สามารถคุมสถานการณ์ไว้ได้ หากผู้พันซีโรสวมรอยถือโอกาสปฏิวัติซ้อน”

คาร์ล ไชม์ ชมิด เทเหล้าผ่านลำคอ

“ความรู้และความจำของคุณเกี่ยวกับเอล เควญญา ช่างสมบูรณ์และ แม่นยำดีจริงๆ” เขาออกปากชม

หญิงสาวยิ้มเห็นฟันซี่เล็กๆ

“เราจะเริ่มงานกันเย็นนี้เลย หลังจากที่เพื่อนของผมทั้งสองคนกลับมาจาก ข้างนอก” คาร์ลบอกกับชลาลัย

“เคอร์ฟิวในช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ที่โมงนะ” ชายหนุ่มถามพร้อมกับดิ่งสมุดเล่ม เล็กๆออกมาจากกระเป๋าเสื้อซาฟารี

“สองทุ่มถึงหกโมงเช้า”

หญิงสาวมองดูเงียบๆ ในขณะที่คาร์ลจดข้อความอย่างรวดเร็วลงในสมุด เล่มนั้น

“โอเค” เขาพิมพ์ “ตอนนี้ 3 โมงครึ่ง ผมคิดว่าทั้งสองคนนั้นคงจะมา ถึงที่นี่ก่อน 4 โมงเย็น ซึ่งหมายความว่าเรามีเวลาทำงานกัน 4 ชั่วโมง เอา เป็นว่า 3 ชั่วโมงก็แล้วกัน เพราะจะต้องส่งคุณกลับที่พักและเดินทางกลับมาที่ อพาร์ตเมนต์ให้ทันก่อนเวลาเคอร์ฟิวในเวลา 3 ชั่วโมง คุณคิดว่าเราพอจะทำ อะไรได้บ้างและควรจะเริ่มต้นจากจุดไหนดี”

ท่าทางของคาร์ลเปลี่ยนจากเรื่อยๆเฉื่อยๆเป็นกระฉับกระเฉงในฉับพลัน เขาล้วงมือลงไปใ้กระเป๋าเสื้ออีกครั้ง และหยิบแผนที่คร่าวๆแผ่นหนึ่งออกมา กางบนโต๊ะ

“นี่คือแผนที่ของเมืองซานตา มาร์ เพรโลเน่ คุณพอจะบอกได้ไหมว่า
ตอนนี้เราอยู่บริเวณไหนของเมือง”

ซาลลีย์ก้มลงมองแผนที่ หล่อนรับดินสอด่แดงจากคาร์ลมาวงเป็นวงกลม
เล็กๆตรงจุดหนึ่ง

“ดีละ” เขามองอย่างครุ่นคิด “แล้วที่พักของคุณอยู่บริเวณไหน”

หญิงสาวมองดูอยู่ชั่วครู่ก่อนจะวงอีวงหนึ่งลงบนกระดาษแผ่นนั้น

“ผมประมาณว่าสองจุดนี้ห่างกันเกือบจะ 40 กิโลเมตร ถ้าใช้เส้นทาง
สายตรงเช่นนี้”

ชายหนุ่มใช้ดินสอด่แดงลากเส้นตรงเชื่อมระหว่างจุดสองจุด

“การจราจรในช่วงนั้นในตอนเย็นเป็นอย่างไรบ้าง”

“คุณจะต้องผ่านย่านการค้าหลายแห่ง มีโรงเรียนและโรงงาน 3-4 แห่ง
ก่อนถึงบ้านดิฉัน โรงเรียนจะเลิกในราว 5 โมงเย็น ส่วนโรงงานจะเปลี่ยนกะ
ตอนห่มตรงซึ่งในช่วงนั้นแถวบ้านดิฉันรถจะติดมาก ส่วนในระหว่างทางก็พอจะ
ไปได้เรื่อยๆ แต่ไม่คล่องตัวนัก”

“ดีเสียว่ารถใช้ความเร็วได้เพียง 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เราจะต้องใช้
เวลาในการเดินทางจากที่นี่ไปบ้านคุณ 1 ชั่วโมง ดังนั้นเวลาเราจะลดลงเหลือ
แค่ 2 ชั่วโมง ผมจะเก็บภาพสถานที่สำคัญๆและน่าสนใจของเมือง เช่น จัตุรัส
กลาง สถาปัตยกรรมสูงสุด ศูนย์การค้า ย่านที่อยู่อาศัย และอื่นๆ เพื่อประกอบ
กับการทำข่าวการปราศรัยของนายพันโคลัมโบในวันพรุ่งนี้ หลังจากนั้นจึงจะออก
ถ่ายภาพและสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ”

เขาหนึ่งไปชั่วครู่ อย่างจะกำหนดแผนงานต่างๆอยู่ในใจ

“ถ้าเช่นนั้น ดิฉันคิดว่าเราควรจะเริ่มกันที่จัตุรัสกลางแล้วก็วนออก
ด้านหลังทำเนียบประธานาธิบดี ผ่านสนามสู่วัว และย่านที่อยู่อาศัยของคนจน
วกกลับขึ้นเส้นทางสายตรงอีกครั้งเพื่อผ่านศูนย์การค้าและพิพิธภัณฑ์กับกรม
ทหารรักษานครหลวงอันมีชื่อเสียง ซึ่งพันโทโคลัมโบเป็นผู้บังคับการกรมนี้”

ก่อนการปฏิบัติ หลังจากนั้นจึงไปส่งดิฉันและกลับตามเส้นทางอเวนิว เดอ ฟรังโก ซึ่งจะเป็นเส้นทางที่ตรงตามที่คุณคำนวณระยะทางไว้แต่แรก”

“หมายความว่าเราจะมุ่งหน้าไปยังบ้านคุณ แต่แวะถ่ายภาพสถานที่ต่างๆ เหล่านั้นเสียก่อนนอกเส้นทาง ส่วนขากลับเราจะตรงดิ่งกลับมาที่นี้เลย”

“ใช่ค่ะ” หญิงสาวพยักหน้ารับ “เพราะถ้าไม่เช่นนั้น เราจะต้องอ้อมไป อ้อมมาทำให้เสียเวลามาก และก็อาจจะแวะได้จริงๆ เพียงไม่กี่แห่ง”

“จริงของคุณ สถาปกรองสูงสุดกับสถานที่สำคัญอื่นๆ ผมอาจจะเก็บ ภาพได้ฟุ้งนี้เข้าก่อนไปที่ทำเนียบหินขาว”

“เรื่องบัตรประจำตัวนักข่าว ดิฉันได้ติดต่อกับกระทรวงแถลงข่าวไว้แล้ว ฟุ้งนี้คุณนับเพื่อนแวะเอาหนังสือเดินทางไปที่นั่นแล้วก็รับบัตรมา เมื่อจะ เดินทางกลับจึงค่อยเอาบัตรไปแลกหนังสือเดินทางคืน”

“เรื่องน้ำมันรถยนต์มีปัญหาอะไรไหม”

“ไม่ค่ะ” ซลาลีย์สันคีระชะ “ดิฉันให้เงินคนขับไปเติมไว้เต็มถังรวมทั้งมี สำรองติดรถไว้อีกจำนวนหนึ่ง โดยปกติปั้มน้ำมันจะเปิดตลอด 24 ชั่วโมง แต่ สถานการณ์ขณะนี้ก็ยังไม่แน่ใจไม่ได้ว่าอาจจะมีการสั่งปิดปั้ม หรือควบคุมโควตา น้ำมันเมื่อไหร่”

“ขอให้ผมถามอีกข้อ” คาร์ลเงยหน้าจากสมุดบันทึกเล่มเล็กที่เขาจดอะไร อยู่ตลอดเวลา “แล้วทางด้านตัวคุณเองล่ะ เฟราโลร์ ซลาลีย์ คุณมีปัญหอะไร หรือเปล่า”

“ก็...” หญิงสาวเอียงคอกอย่างครุ่นคิด “...ก็ไม่เห็นมีปัญหอะไรนี่ค่ะ”

“สามีหรือแฟนล่ะ” ชายหนุ่มมองดูหล่อน

หญิงสาวหัวเราะอายๆ “ดิฉันยังไม่มีทั้งสองอย่าง”

“ดี” คาร์ลเก็บสมุดใส่กระเป๋าเสื้อ “นี่แหละที่ผมอยากอ้อมมากที่สุด”

เขายิ้ม ทำทางเปลี่ยนจากเคร่งเครียดมาเป็นอิสระ เหมือนเด็กผู้ชายซนๆ และเกี้ยวกร้านอีกครั้งหนึ่ง

3

เสียงปรบมือและตะโกนเรียกชื่อเขาดังกระหึ่ม เมื่อพันโท โคลัมโบ โกเมซปรากฏกายขึ้นที่หน้ามุขของท่าเทียบหินขาว ร่างค่อนข้างสูงของ เขาอยู่ในชุดฝึกเก่าๆ ไม่มีเครื่องหมายบอกยศหรือสังกัด แขนเสื้อทั้งสองข้าง พับขึ้นมาถึงต้นแขนทำให้ดูองอาจและเอาจริงเอจัง หมวกเบเรตส์สีแดงเข้มที่ สวมไพล่อยู่ข้างศีรษะช่วยขับให้ใบหน้าสีทองแดงของเขาเข้มขึ้น พันโทหนุ่ม โบกมือรับการต้อนรับด้วยท่าที่ภาคภูมิใจ

“เพื่อนร่วมชาติที่รัก...”

พันโทโคลัมโบเริ่มต้นด้วยน้ำเสียงอันดังและหนักแน่น

“...ก่อนอื่นผมต้องขอโทษที่มารายงานตัวต่อท่านช้าไป แต่ผมและสมาชิก ในคณะปฏิวัติก็ได้ใช้เวลาเหล่านั้นไปในการจัดการเรื่องต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ ของพวกท่าน”

ชายหนุ่มยิ้มรับเสียงปรบมือ

“ในการที่ผมและคณะได้ก่อการปฏิวัติขึ้นในครั้งนี้ไม่ใช่ด้วยความมกัใหญ่

ไฟส่องหรือด้วยเหตุผลส่วนตัวใดๆทั้งสิ้น แต่ผมทำไปเพราะทนดูเพื่อนร่วมชาติ ต้องตกอยู่ในความทุกข์ยากต่อไปอีกไม่ได้ ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปีที่นายพล รามอนเข้ามามีอำนาจ อาจกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า เขาไม่เคยทำอะไรเพื่อเพื่อน ร่วมชาติเลย ความสำเร็จสิ่งเดียวที่เขาทำไว้ในเอล เควญูญาก็คือ การสร้างความ เดือดร้อนให้แก่พวกท่านโดยทั่วถึงกัน ในขณะที่พวกเขาและบริวารเสพสุขกันอย่างสำราญ”

พันโทโคลัมโบหยุดนิตหนึ่ง เพื่อคลายอารมณ์ที่เริ่มจะเครียดของคนฟัง ผู้ชนเบียดเสียดกันเต็มลานกว้างหน้าทำเนียบ ต่างคนต่างก็พยายามที่จะเข้ามา ให้ใกล้ที่สุด

“เพื่อนร่วมชาติทั้งหลาย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศของเราได้มีการ ปฏิวัติ หรือการพยายามปฏิวัติหลายครั้งหลายครา แต่เป็นการกระทำเพียง แต่เพื่อให้ได้คงอยู่ซึ่งอำนาจ หรือการแสวงอำนาจอันปราศจากอุดมการณ์และ เป้าหมายอันแท้จริง เป็นการกระทำเพียงเพื่อจะกระชับพันธนาการที่รัดตัวพวก ท่านอยู่ให้บีบแน่นเข้า แต่สำหรับการกระทำของคณะปฏิวัติในครั้งนี้ เราต้องการ ที่จะหักง้างหรือผ่อนคลายพันธนาการเหล่านั้นให้แก่ท่าน ผมขอสัญญาว่าเรา จะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปโดยเสรีขึ้นในเอล เควญูญา ให้เร็วที่สุดเท่าที่ สถานการณ์จะเอื้ออำนวย จะเปิดให้เพื่อนร่วมชาติทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพ ภายในขอบเขตอันเหมาะสม ให้มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองเมื่อถึงเวลาอันควร”

ชายหนุ่มร้อให้เสียงปรบมืออันกึกก้องสงบลงแล้วจึงเอ่ยต่อไป

“เพื่อนร่วมชาติทั้งหลาย ผมไม่ต้องการที่จะมอบความหวังอันสวดยหู่แต่ เลื่อนลอยให้กับท่าน แต่ผมสัญญาว่าท่านจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะมี อาหารการกินที่เพียงพอ และจะประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ท่านว่าจะไม่ต้องตกอยู่ในความหวาดกลัวภัยอันตรายต่างๆเหมือนที่เคยเป็น มา”

ฝูงชนบนลานกว้างเปล่งเสียงเรียกชื่อพันโทโคลัมโบดังสนั่นหวั่นไหว

เสียง “วีวา โคลัมโบ” ดังสะท้อนกลับไปกลับมา รวากับเสียงสรรเสริญเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่

“เพื่อนร่วมชาติทุกคน ท่านคือสมบัติอันล้ำค่าของประเทศเอล เควญญา และของผม เราจะทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม และเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติอันเป็นที่รักของเรา ผมจะยังคงกลืนข้าวไม่ลงคอ ตราบใดที่พวกท่านยังอดอยากและทิวโหย ผมจะยังไม่หลับสนิทตราบใดที่พวกท่านยังมีห่วงกังวลถึงชีวิตในวันรุ่งขึ้น และผมขอให้คำมั่นว่าผมจะไม่มีวันละทิ้งพวกท่าน”

ชายหนุ่มสุดลมหายใจเข้าเต็มปอด ร่างของเขาเหยียดตรง สายตาทอดลงสู่เบื้องล่างที่ประชาชนนับหมื่นคนกำลังกระโดดโลดเต้นด้วยความชื่นชมยินดีในตัวเขา

พันโทโคลัมโบ โกเมซยกมือทั้งสองข้างขึ้นชูเหนือศีรษะ

“วีวา เอล เควญญา”

“ยอดไปเลย”

บุรุษเจ้าของร้านเหล้าลุกจากเก้าอี้หลังเคาน์เตอร์เดินไปที่เครื่องรับโทรทัศน์ พลังหมุนุ่มปิดเครื่อง ทิ้งให้ห้องแคบๆ นั้นสงบเงียบลงครู่ใหญ่

“หรือคุณว่ายังไง” เขาหันมาถามชายที่นั่งดื่มเบียร์อยู่หน้าเคาน์เตอร์

“วีวา โคลัมโบ” คนผู้นั้นยกแก้วขึ้นชู ก่อนจะเทน้ำสีเหลืองๆ ในแก้วผ่านลำคอจนหมด

“ท่าทางคุณเหมือนไม่ใช่คนที่นี่” เจ้าของร้านมองอย่างคาดคะเน ขณะที่รินเบียร์เต็มลงในแก้ว พร้อมร้องตะโกนตำหนกงานสองสามคนที่ส่งเสียงร้องเพลงเอ็ดดิง

ชายแปลกหน้าผงกศีรษะแทนคำตอบ

“คุณมาจากไหนนะ” เจ้าของร้านเปลี่ยนคำถามใหม่

“ทูโซนา” เขาตอบเรียบๆ ท่าทางเหมือนไม่อยากจะอยู่เพียงลำพังมากกว่า จะให้ใครก้าวล่วงเข้าไปในแดนส่วนตัว

“แถบนั้นเป็นเขตของผู้พันซีโรนี่ แม้แต่ทหารยังไม่กล้าเข้าไปใกล้เลย คุณไม่กลัวพวกกองโจรของผู้พันหรือ”

ผู้ชายคนนั้นหัวเราะในลำคอและสั่นศีรษะแทนคำตอบ ก่อนที่จะโยนเงินเหรียญสองสามอันลงบนโต๊ะ และลุกขึ้นเดินออกมาจากร้านเหล้าโทรมๆ แห่งนั้น

เขาเดินตามถนนสายนั้นช้าๆ อย่างจะทบทวนความทรงจำมากกว่าจะรู้สึก ลังเลด้วยความแปลกถิ่น เงยหน้าขึ้นมองตึกรวมบ้านช่องคล้ายจะคาดคะเนว่า บริเวณที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเคยเป็นอะไรมาก่อน แล้วยิ้มน้อยๆ อย่างดีใจ เมื่อเห็นว่าร้านตัดผมตรงหัวมุมถนนยังคงเปิดบริการอยู่เหมือนเดิม เขาชะงักนิดหนึ่ง ก่อนจะผลัดบังตัก้าวเข้าไปข้างในร้าน

“บูเอโนส เดอัส เซญอร์”

ช่างผมร่างเตี้ย ศีรษะล้านกล่าวต้อนรับขณะลุกขึ้นจากเก้าอี้หวายเก่าๆ ที่นั่งอยู่ บรรยากาศของร้านตัดผมดูเหมือนจะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเลย แม้แต่กระจกบานใหญ่ที่มัวซัว ฝาผนังที่ปูนกะเทาะเป็นหย่อมๆ และพัดลมติดเพดานที่หมุนดังหึ่งอยู่ตลอดเวลา

ชายแปลกหน้าทรุดตัวลงบนเก้าอี้ตัดผมที่หนึ่งหุ้มเบาะสีจางเป็นขุย

“จะตัดหรือจะสระดีครับ” ช่างผมถามอย่างนอบน้อม

“ทำทุกอย่างที่สามารถทำได้ในเวลาสองชั่วโมง”

เขาตอบเรียบๆ พร้อมกับเอนหลังฟังพนักงานเก้าอี้และลับตาดิน

ช่างตัดผมเริ่มลงมือทำงานของเขาด้วยความชำนาญ ใช้แปรงจุ่มสบู่ที่ตักจนเป็นฟองทาเหนือริมฝีปากและคาง ลับมิดโคนกับสายหนังเก่าๆ ที่ห้อยไว้กับเก้าอี้จนคมกริบ แล้วจึงแตะคมมีดกับปลายจอนของลูกค้ำ โคนหนวดเคราดกดำนั้น ออกอย่างประณีต

เวลาผ่านไปเสียบๆ ชายผู้มาเป็นลูกค้ำร้านตัดผมรู้สึกเหมือนจมดิ่งลงสู่

อดีตที่ไม่มีวันหวนกลับ มีอันนุ่มนวลของช่างให้ความรู้สึกในรสสัมผัสอย่าง
ประหลาด คล้ายกับลูกชายที่จากบ้านไปนานปีกลับมาซบไบหน้าลงกับอกของ
แผ่นดินแม่ที่อุ่นแดด

สิบปีที่ผ่านมา หลายต่อหลายอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปด้วยอำนาจของกาล
เวลา แต่ความทรงจำนั้นไม่เคยที่จะมอดมลายลงได้ง่ายๆ ยังมีหลายต่อหลายสิ่ง
เหลือเกินที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจของเขา และรอคอยแต่เวลาที่จะโลดเล่นออกมา
เมื่อมีโอกาส

ช่างตัดผมหายไปสักครู่ และกลับมาพร้อมกับอ่างอะลูมิเนียมบรรจุน้ำอุ่น
แกใช้ผ้าขนหนูผืนเล็กๆ ชุบน้ำบีบจนหมาด ค่อยๆ เช็ดผมเขาอย่างตั้งใจ
ฝุ่นละอองและเหงื่อไคลคงจะหลุดออกมากับผ้าผืนนั้นทุกคราวที่แกเช็ดผมให้
จนเขารู้สึกสบายและปลอดภัยอย่างมีความสุข... ความสุขของคนเราแต่ละคน
ช่างเป็นเรื่องที่แตกต่างกันไปคนละอย่าง บางคนอาจจะมีความสุขกับลาภยศ
ชื่อเสียง และอำนาจวาสนา แต่บางคนอาจมีความสุขกับสิ่งง่ายๆ เล็กๆ น้อยๆ
เช่นนี้

ชายผู้ได้รับบริการอดถามตัวเองไม่ได้ว่า บุคคลจะมีความสุขที่แท้จริงละ
หรือ หากเขามีอำนาจที่ต้องการอยู่ในมือแล้ว

เขาลืมตาขึ้นมาอีกครั้งเมื่อได้ยินเสียงช่างตัดผมปลุกอย่างเกรงใจ

“ฉันทกลับไปนานไหม” เขาลืมตาขึ้นมอง

“ไม่หรอกครับ” ชายร่างเตี้ยตอบอย่างสำรวม “แต่คุณทำให้ผมคิดถึง
คนคนหนึ่ง ซึ่งเคยชอบมาตัดผมที่นี่และนั่งหลับเป็นเวลานานๆ”

“ใครกัน” เขาถามขณะที่ลุกขึ้นจากเก้าอี้มองกระจกเห็นหน้าตาของตัวเอง
ที่สะอาดสะอ้านขึ้นกว่าเมื่อครู่ พลังหยิบกระป๋าสตางค์ออกมาจากกระเป่า
กางเกงและส่งธนบัตรใบละ 50 เปโซตาให้

“คาร์ลอส เปโตร โครเลส ครับ แม้ว่าตอนนั้นเขาเป็นถึงรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคลังแล้ว แต่ก็ก็เป็นคนที่ใช้ชีวิตง่ายๆ เหลือเกิน คนระดับนั้นแล้วยัง

ตัดผมร้านซ่อมช้อและกินอาหารอื่นๆตามข้างถนน น่าเสียดายที่คนดี ๆ อย่าง
นั้นอยู่ไม่ได้นาน”

“เขาตายแล้วหรือ” ถามเหมือนไม่แยแสแต่ดวงตามีรอยยิ้ม

“ยังครับ แต่ว่ากันว่าเขาอยู่ในหุบไซนาโน่น”

ช่างตัดผมมองหน้าเขาในกระจกครึ่งหนึ่ง

“ผมว่าคุณโกนหนวดโกนเคราแล้ว มีเค้าคล้ายคาร์ลอสมากทีเดียว”

“ไม่ละ” ผู้ได้รับคำชมโอบมือห้าม “พยายามมองให้ฉันเหมือนคนอื่น
ดีกว่า”

“มุซัส กราเซีย”

เขายิ้มรับคำขอบคุณของช่างตัดผม และพลิกบังตาเดินออกมาภายนอก

บ้านหลังนั้นปลูกในแบบง่ายๆอยู่บนพื้นที่ไม่มากนัก แต่ถึงกระนั้นก็มีส่วน
ประกอบต่างๆ ทั้งสนามหญ้าอันเขียวชอุ่มและการปลูกไม้เขตร้อนชื้นเขียวครึ้ม
ทั่วไปทำให้แลดูเย็นตาและมีเสน่ห์ในที่

เขาผู้นั้นก้าวลงจากรถรับจ้างส่งเงินให้คนขับพลางก้มตัวลงถามย้าเพื่อ
ความแน่ใจอีกครั้ง ก่อนจะเดินเข้าไปที่ประตูเหล็กดัดสีชาวนานใหญ่และกด
ออกที่ข้างประตู... เงียบไปสักครู่ ก่อนจะมีเด็กผู้ชายตัวเล็กๆวิ่งมาที่ประตู
พร้อมๆกับสุนัขโด้เบอร์แมน 2-3 ตัว ที่วิ่งซิงกันเข้ามาเห่ากรรโชก

“ดร.เฟอร์ดินานด์อยู่ไหมหนุ”

เขาถามพลางถอยห่างมาจากประตูที่ฝูงสุนัขพากันมาอออยู่

“อยู่ครับ”

เด็กชายตอบอย่างคล่องแคล่ว แกะเซงักไปนิดหนึ่งก่อนจะถามว่า

“จะให้ผมบอกคุณพ่อว่าใครมาหาครับ”

ชายหนุ่มหัวเราะอย่างเอ็นดู

“ส่งมือออกมาซิ”

เขาร้องบอก และเมื่อเด็กชายยื่นมือมาให้เขาก็ใช้ปากกาถูกลิ้นเขียนวงกลมสีม่วงวงหนึ่งลงบนฝ่ามือของเด็กน้อย

“เอามือไปให้คุณพ่อดูนะ”

เขาบอกขณะที่ปล่อยมือเด็ก และมองเห็นแกว่งต็อกลับเข้าไปภายในตัวบ้านพร้อมกับเจ้าสุนัขพวกนั้น

ดร.เฟอร์ดินานด์นั่งอยู่ท่ามกลางกองเอกสารจำนวนมาก เขาเพียงแต่เงยหน้าขึ้นมองเมื่อลูกชายเดินเข้ามาหา

“ใครมาหรือลูก”

“เขาไม่ได้บอกชื่อครับ”

เด็กน้อยตอบพลางหยุดยืนอยู่ต่อหน้าบิดา

“แต่เขาบอกให้ผมเอามือมาให้คุณพ่อดู”

ผู้เป็นบิดาเงยหน้าขึ้นอย่างแปลกใจ แต่เมื่อแลเห็นวงกลมบนมือลูก เขาก็อุทานอย่างตกใจ

“ซีโร” พลังผุดลุกขึ้นอย่างรวดเร็ว “...ตอนนี้เขาอยู่ที่ไหน”

“หน้าบ้านฮะ”

“ลูกเข้าไปเล่นในห้องของลูกก่อนนะ”

ดร.เฟอร์ดินานด์หันหลังลูกชายอย่างร้อนรน พร้อมกับครึ่งวิ่งครึ่งเดินออกไปที่ประตูบ้าน

“ผมไม่นึกว่าผู้พันจะมาถึงที่นี่”

ดร.เฟอร์ดินานด์พูดเบาๆ พลังส่งแก้วบรินต์ไทม์มือให้แขก

“เฟอร์ดินานด์ที่รัก เรายังเป็นเพื่อนกันอยู่หรือเปล่า” ผู้มาเยือนมองอย่างคาดคะเน

“โอ แนนอน...หรือว่าคุณขี้ใจอะไร”

“ดีละ” ผู้ถูกถามยกแก้วรับดื่มขึ้นจิบ “ถ้าอย่างนั้นโปรดอย่าเรียกผมว่า
ผู้พันอีกต่อไป...ผมคือ นิกโก้เพื่อนเก่าจากชนบทของคุณ”

ดร.เฟอร์ดินานมองเขาอย่างงงๆ ก่อนที่จะเบิกรอยยิ้ม

“ตกลง เซญูร์นิกโก้”

“การปฏิบัติของโคลัมโบเป็นอย่างไรบ้าง” เขาถามแล้วไม่รอคำตอบ ลูก
ขึ้นจากเก้าอี้เดินไปหยุดที่หน้ารูปภาพสีน้ำมันบานใหญ่

“เข้าใจว่าคงไม่มีปัญหาอะไร อาจจะต้องใช้เวลาอีกสักหน่อยในการควบคุม
สถานการณ์โดยทั่วไป”

“ทะเลคลื่นของ ปีแอร์ ฟอนเดร์ไซท์ใหม่ ผมชอบเส้นแรงแทงตอนบดลงของ
เขาจริงๆ มันทั้งเด็ดเดี่ยวและอ่อนหวานรวมกันอย่างบอกไม่ถูก”

“พวกทหารที่ภักดีต่อนายพลรามอนได้ถูกกำราบลงเกือบหมดแล้ว ส่วน
ที่เหลืออยู่ก็คงจะรวมกันไม่ติด”

“หลายปีก่อน ผมเคยมีภาพของฟอนเดร์ไซท์อยู่หลายชิ้นที่รักมาก เห็นจะ
เป็นพายุฝน คุณเชื่อไหมว่าเขาเขียนได้นั้นมวลขนาดเม็ดฝนแทบจะหยาดออก
มา และความรุนแรงของพายุช่างปั่นป่วนปรวนแปรอย่างน่าสะพรึงกลัว”

“ผมคิดว่าสถานการณ์ปฏิบัติได้เอื้ออำนวยอย่างถึงที่สุดแล้ว พันโท
โคลัมโบเป็นผู้ที่ถูกกำหนดตัวมาโดยสถานการณ์ และคงสามารถเรียกเสียง
สนับสนุนได้จากประชาชนกลุ่มต่างๆมากขึ้นตามลำดับ”

“คุณคิดว่าเขาเป็นยังไง”

“พันโทโคลัมโบหรือครับ”

“ไม่ใช่ ผมหมายถึงฟอนเดร์ไซท์”

ดร.เฟอร์ดินานถอนหายใจอย่างลึมตัว

ผู้มาเยือนละลายตาจากภาพกลับมามองเจ้าของบ้าน เขายกไหล่

“เอาละ โคลัมโบก็ได้” ผู้ใช้รหัสหมายเลขศูนย์ เดินกลับมาอย่างที่เดิม

“ผมว่าเขาเป็นคนเอาจริงเอาจังมีความตั้งใจดี และมีแนวความคิดไม่รวบ

ยอดเบ็ดเสร็จแบบนายพลรามอน แม้เขาจะยังอ่อนในเชิงการเมือง แต่ผมคิดว่าหากให้เวลาอีกสักพักเขาคงจะไปได้ดีและคงจะทำประโยชน์ให้เอล เควณญาได้อย่างมาก”

“คุณต้องการเวลานานเท่าไรสำหรับเขา”

“ผมก็ยังบอกไม่ได้” ดร.เฟอร์ดินานหลบสายตาคู่สนทนา

“คุณจำได้ไหมว่าเราให้เวลารามอนนานเพียงไร ลิบบ์ปีที่เสียไปกับเขา เราได้อะไรขึ้นมาบ้าง นอกจากความผิดหวังทุกสิ่งทุกอย่างในเอล เควณญา หรือแม้แต่ในซานตา มาร์เทบจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปเลย ถ้าคุณจับเอาไอ้ตึกสูงๆเกาะกะพวกรัสนั้นโยนลงทะเลไป คุณก็จะพบว่าประชาชนยังคงอดอยาก ไร้การศึกษา ว่างงาน และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่คับแคบในใต้อำนาจปกครองที่ ก้าวล้ำเข้ามาควบคุมประชาชนทุกฝีก้าว”

บรูซหกรรจ์ทอดสายตาดูออกไปเบื้องหน้า ขณะกล่าวสลับไป

“เฟอร์ดินาน เราคงไม่มีเวลาเหลือพอที่จะเจียดให้ใครทดลองงานอีกแล้ว ถ้าโคลัมโบตั้งใจที่จะทำงาน เขาก็จะต้องลงมือเสียตั้งแต่วันนี้ จัดการกับทุกสิ่งทุกอย่างที่มันปะปะอยู่ให้เข้ารูปเข้ารอย เขาอาจจะต้องต่อสู้กับหลายต่อหลายอย่าง แต่ถ้าเขาเป็นคนชนิดที่คุณประเมินค่าไว้ เขาย่อมจะต้องได้รับชัยชนะในวันหนึ่ง และสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับพันโทโคลัมโบก็คืออย่าละทิ้งประชาชน และจงยืนอยู่ในความถูกต้องของส่วนรวมอันจะทำให้ไม่มีใครสามารถทำลายเขาลงได้”

“หากผมประเมินเขาผิดไปละ” ดร.เฟอร์ดินานถามอย่างหยั้งเสียงอีกฝ่ายหนึ่ง

“คุณก็รู้คำตอบดีอยู่แล้ว” ผู้พูดลุกขึ้นเดินไปที่ทะเลครั้งอีกครั้งหนึ่ง “มันเหมือนกับการพนัน ที่แม้เขาจะมีแต้มต่อในด้านกาลเวลา แต่ผลสุดท้ายแล้วเขาก็จะต้องเป็นฝ่ายแพ้ และจมลงสู่ก้นบึ้งของประวัติศาสตร์ที่ไม่มีใครสามารถจะช่วยฉุดขึ้นมาได้”

ผู้มาเยือนหันกลับมาทางเจ้าของบ้านพลางกล่าวต่อไป “แต่ผมเชื่อการคาดคะเนในสายตาของคุณและจะสวดมนต์ขอพรให้พระเจ้าคุ้มครองเขาและประชาชนชาวเอล เคอญญาทั้งหมด”

“คุณได้ฟังคำปราศรัยเมื่อเช้าหรือเปล่า” ดร.เฟอร์ดินานรินบรันดีเติมลงในแก้ว

“อ้อฮิ” เขาพยักหน้ารับ และตะตะขุดบรันดีเป็นเชิงบอกว่าพอ

“มีความเห็นอย่างไรบ้าง” ดร.เฟอร์ดินานปิดฝาขวดและวางลงบนโต๊ะเบื้องหน้า

“จะให้ผมพูดในแง่ไหนล่ะ”

“ในแง่ของตัวเอง”

“เอ้อ... ผมเชื่อว่านี่เป็นการเปิดประตูให้ชาวเอล เคอญญา ได้ดูในสิ่งที่เขาไม่เคยเห็นมาก่อน แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีซีกรงกันไม่ให้ก้าวเข้าไปภายในประตูนั้นได้ คำสัญญาของพันโทโคลัมโบเต็มไปด้วยข้อแม้และเงื่อนไข และเป็นสัญญาฝ่ายเดียวที่เขากระทำขึ้นโดยปราศจากประชาชนเข้าร่วมเป็นคู่สัญญาด้วย ดังนั้นไม่มีความแน่นอนเลยว่าเขาจะฉีกสัญญาทิ้งเสียเมื่อไหร่ก็ได้ แล้วหันกลับไปใช้ระบอบของนายพลรามอนอีก”

“แต่ผมคิดว่าเป็นสัญญาประชาคม ซึ่งผู้นำประเทศเป็นฝ่ายให้แก่ประชาชนของเขา โดยไม่จำเป็นต้องมีการให้สัตยาบันจากคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย” ดร.เฟอร์ดินานแย้ง

“แต่คำว่า สัญญา น่าจะหมายถึงความพึงพอใจและเห็นพ้องต้องกันจากคู่สัญญา ฝ่ายประชาชนควรจะต้องมีผู้แทนของตนเข้าไปร่วมอยู่ในการทำสัญญาหรือควบคุมให้สิ่งต่างๆดำเนินไปตามข้อตกลงในสัญญา ผมอยากจะทำให้มีการเลือกตั้งทั่วไปโดยเร็วที่สุด และให้ผู้แทนจากฝ่ายประชาชนเข้าไปมีสิทธิ์มีเสียงทัดเทียมกับฝ่ายบริหาร”

“ผู้พันก็รู้ว่าการเลือกตั้งทั่วไปยังเป็นไปไม่ได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน ยังมี

กองโจรมากมายในเอล เควญญาที่มีความคิดความเห็นแตกต่างกันและจับอาวุธขึ้นต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล ยังคงมีปัญหาในเรื่องการคมนาคม ซึ่งทำให้ประชาชนบางส่วนถูกตัดขาดจากโลกภายนอก และประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการปกครองในระบบที่ผู้พันต้องการ ผมคิดว่าที่จะทำได้ในขณะนี้และต่อไปอีกสักระยะหนึ่งก็คือ ต้องสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงภายในประเทศ หลังจากนั้นจึงค่อยปรับโครงสร้างทางการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย”

ชายผู้เป็นแขกเอนหลังฟังพนักเก้าอี้โน้ม

“ผมยังไม่อยากสรุปว่าใครผิดหรือถูกในเรื่องนี้ แต่ถึงอย่างไรในระยะนี้เอล เควญญาต้องการความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นก่อนสิ่งอื่น ผมจำเป็นต้องใช้เวลาแก้พันโทโคลัมโบสักระยะหนึ่ง แต่จะเป็นการให้เพียงครั้งเดียวและจะไม่ให้โอกาสเขาแก้ตัวอีกเป็นอันขาด เฟอร์ดินาน คุณมีแผนนโยบายการบริหารประเทศสำหรับนายพันโคลัมโบอย่างไร”

“ผมคิดว่าส่วนใหญ่จะยังยึดถือโครงสร้างเดิม คือมีสภาการปกครองสูงสุดซึ่งประกอบด้วยฝ่ายคณะผู้ก่อการ นักวิชาการ และประชาชนเป็นแกนกลางกับรัฐบาล หัวหน้ารัฐบาลจะดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี และประธานาธิบดีจะจัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา”

“แนวทางที่คุณว่าจะทำให้เกิดลัทธิรวบยอดเบ็ดเสร็จขึ้นอีกแน่นอน เพราะคุณเพียงแต่ปรับโครงสร้างของนายพลรามอนเพียงนิดหน่อย คือเพิ่มนักวิชาการและประชาชนเข้าไปในสภาการปกครองสูงสุด เปลี่ยนคำเรียกชื่อประมุขประเทศจากนายกรัฐมนตรีกลับไปเป็นประธานาธิบดีและให้คณะรัฐมนตรีต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาฯ ก่อน ซึ่งทำให้พันโทโคลัมโบยังคงมีอำนาจทั้งในสภาการปกครองสูงสุดและในคณะรัฐมนตรี”

“แล้วคุณมีความคิดอย่างไร” ดร.เฟอร์ดินานยกแก้วรันทึขึ้นจิบแล้ว
นิ่งฟัง

“ผมอยากจะให้ประธานสภาการปกครองสูงสุดกับประธานาธิบดีเป็นคนละคนกัน อันจะทำให้เกิดการคานอำนาจขึ้น และแยกงานของฝ่ายนิติบัญญัติและบริหารออกจากกันอย่างเด็ดขาด”

“คงจะเป็นการยากที่ผู้พันโคลัมโบจะยอมรับได้” ชายชราพิมพ์

“แต่ผมมีตัวบุคคลที่ทำให้เขาต้องยอมรับ ในการที่ผู้ชื่อนี้จะมาดำรงตำแหน่งประธานสภาการปกครองสูงสุด”

“ใคร”

“พลเรือตรีเซอร์นานเดซ”

“ไม่มีทาง...” ดร.เฟอร์ดินานด์ลุกขึ้นยืน “พันโทโคลัมโบไม่มีทางที่จะยอมให้พลเรือตรีเซอร์นานเดซ ก้าวขึ้นมาใช้อำนาจเคียงคู่กับเขา”

“ถ้าอย่างนั้น คุณคิดว่าโคลัมโบจะยอมรับผมเป็นประธานสภาการปกครองใหม่”

ดร.เฟอร์ดินานด์นั่ง

“ในระหว่างผมกับพลเรือตรีเซอร์นานเดซ โคลัมโบจำเป็นต้องเลือกเอาใครคนใดคนหนึ่ง ถ้าผมเป็นเขาผมก็ต้องเลือกพลเรือตรีเซอร์นานเดซ คุณก็รู้ว่าที่ประชาชนให้การสนับสนุนโคลัมโบในการโค่นล้มพลเอกรามอน นั้นมาจากสาเหตุใด นั่นเป็นเพราะว่าพวกเขาเบื่อหน่ายและเอือมระอากับระบอบการปกครองแบบรวบอำนาจเบ็ดเสร็จของพลเอกรามอน โคลัมโบจะต้องทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือและมั่นใจว่าจะไม่ต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนั้นอีก ด้วยการแยกอำนาจของฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติออกจากกัน โดยให้พลเรือตรีเซอร์นานเดซซึ่งเป็นคนที่ประชาชนยอมรับได้มากคนหนึ่ง และมีได้ร่วมอยู่ในคณะปฏิวัติ ขึ้นมาดำรงตำแหน่งประธานสภาการปกครองสูงสุดทำหน้าที่กำหนดนโยบายหลักของประเทศและออกกฎหมายต่างๆ ส่วนตัวเขาก็เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ทำงานด้านบริหารประเทศต่อไป”

“ผมเห็นด้วยกับคุณ”

ดร.เฟอร์ดินานพงศ์ศิระ

“เดี๋ยวผมจะโทรศัพท์ตามเลขานุการมาจัดพิมพ์โครงร่างขึ้นเพื่อที่จะได้
เสนอต่อผู้พันโคลัมโบในวันพรุ่งนี้ หากคุณมีเวลาว่างพอ ผมมีโครงร่างทางด้าน
เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆให้คุณดูอีก”

“ผมมีเวลาเสมอสำหรับเอล เควญญา”

บุรุษทหารยศยศอื่นๆ เขามองไปที่ภาพเขียนสีน้ำมันที่ฝาผนังอย่างชื่นชม

“ทะเลคลื่น” เขารำพึง “ผมหวังว่าทะเลในเอล เควญญาจะหยุดคลื่น
เสียที เพื่อประชาชนจะได้มีเวลาพักผ่อน และใช้ชีวิตอย่างสันติสุข”

4

มาร์กาเร็ตเต ลาปาซ โยนข้าวของที่หอบมาพะรุงพะรังลงบนโต๊ะ
ขนมปังปอนด์แท่งยาว มะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ มันฝรั่งกลิ้งหลุนๆออกมาจาก
ถุงกระดาษสีน้ำตาลใบใหญ่ เด็กชายน้อยวิ่งมาหาหล่อนอย่างดีใจ

“มีขนมมาฝากผมบ้างหรือเปล่า มาร์กาเร็ตเต“

ปากก็ร้องถาม ส่วนมือก็รื้อห่อต่างๆหาสิ่งที่ต้องการ

“เสียใจนิโน“

หญิงสาวขี้ผมหยักศกของเด็กชายอย่างเอ็นดู

“คุณพ่อเธอเร่งเหลือเกิน ฉันคิดว่ามาได้แต่อาหารที่เราจะทานกันเย็นนี้
เท่านั้นเอง เดียวก็จะต้องลงมือทำงานแล้วละ สงสัยคืนนี้คงจะอยู่ตึกแน่เลย“

หญิงสาวหัวเราะ เมื่อเห็นเด็กน้อยหน้าเสีย เมื่อไม่ได้สิ่งที่ปรารถนา

“เดี๋ยวนะ“ หล่อนใช้มือคั้นกระเป่า “อา บรูโน เธอโชคดีตามเคย“

มาร์กาเร็ตเตหยิบหมากฝรั่งสองสามอันส่งให้เด็กชาย หนูน้อยยื่นมือไป
รับอย่างดีใจ และวิ่งจากไปอย่างรวดเร็ว

“มาแล้วหรือมาร์กาเร็ตเต”

ดร.เฟอร์ดินานด์ร้องถามมาจากห้องทำงาน หญิงสาวจัดกระเป๋าให้เข้าที่ ก่อนจะรีบเดินไปตามเสียงเรียก หล่อนผลักบานประตูเข้าไปข้างในและพบว่า ชายสูงวัยมีได้ยู่เพียงลำพัง ชายแปลกหน้าที่นั่งอ่านเอกสารอยู่บนเก้าอี้หวาย หันมามองหล่อนพลางพยักหน้าอย่างทักทาย

“ผู้พัน...เอ๊ย เซญอร์นีโก นี่คือ เซญอร์ริตา มาร์กาเร็ตเต เลขานุการของผม”

เขาลุกขึ้นยืน และยื่นมือออกไปจับมือของหญิงสาวที่ส่งให้

“มาร์กาเร็ตเต เซญอร์นีโกเป็นเพื่อนเก่าของผม”

หญิงสาวยิ้มให้เขาด้วยมารยาท หล่อนสังเกตเห็นว่าแม่เขาจะอยู่ในเสื้อผ้าราคาถูๆ แต่ท่าทางของเขาบ่งบอกถึงความเป็นผู้นำและมีความรู้ ผิวของเขาแม้จะกร้านและคล้ำเพราะเปลวแดด แต่ก็เนียนละเอียด ดูแตกต่างไปจากคนงานหรือชาวไร่อ้อยธรรมดา ดวงตาสีเหล็กที่มองสบตาหล่อนนั้น นอกจากจะแฝงด้วยความเป็นนักสู้แล้ว ยังมีแววแห่งความเจ็บปวดซ่อนอยู่ลึกๆ

“เดี๋ยวคุณช่วยลงมือพิมพ์เอกสารที่ผมเตรียมไว้ในแฟ้มบนโต๊ะก่อนเลยนะ ขอสำเนา 2 ชุดก็พอ พิมพ์ในรูปแบบของรายงานที่เคยพิมพ์ประจำ เว้นหน้ากระดาษด้านซ้ายไว้ให้มากนิดหนึ่ง จะได้มีที่พอเผื่อมีการแก้ไข”

หญิงสาวรับคำ หล่อนเดินไปหยิบเอกสารที่ ดร.เฟอร์ดินานด์เตรียมไว้ให้ บนโต๊ะและเดินเลยไปที่ห้องเล็กซึ่งอยู่ติดกัน ลักครูก็มีเสียงรัวพิมพ์ดีดอย่างคนที่ชำนาญงาน

“เราจะไว้ใจเธอได้มากแค่ไหน”

ผู้ที่ถูกเรียกว่านีโกถามขึ้นเบาๆ เมื่อหญิงสาวลั้บตัวไปจากห้องแล้ว

“ผมคิดว่าผมคงดูคนไม่ผิด”

ดร.เฟอร์ดินานด์ตอบเรียบๆ

“ผมว่า เดียวนี้คุณออกจะใช้อัตราเป็นที่ตั้งในการตัดสินคนมากไปหน่อย”

“มาตรฐานต่างๆที่เราใช้กันอยู่ก็มาจากการตัดสินของคนทั้งนั้น และผมพอใจที่จะเป็นฝ่ายผิดหรือถูกด้วยมาตรฐานของผมเอง มากกว่าจะใช้ของคนอื่น เป็นเครื่องวัด”

บุรุษในนามนิโกหัวเราะในคอ และก้มหน้าลงอ่านเอกสารที่ถืออยู่ต่อไป
“เอากาแฟอีกสักแก้วไหม” เจ้าของบ้านถามพร้อมกับลุกขึ้นยืน
“ไม่ดีกว่า... ถ้าไม่ลำบาก ขอเป็นน้ำตาลชงกับน้ำร้อนก็แล้วกัน”
“ผมคิดว่าพอจบหน้านี้แล้วเราควรจะพักกันสักครู่ เตียวผมจะให้ มาร์กาเร็ตเตรียมอาหารเย็น หลังจากอาหารแล้วเราค่อยทำต่อ”

“แล้วแต่คุณก็แล้วกัน” เขาตอบ เงยหน้าขึ้นมามองนิดหนึ่งก่อนจะก้มหน้าลงตามเดิม

นาฬิกาเรือนใหญ่ที่ข้างฝาบอกเวลาเกือบตีสอง แต่บุคคลทั้งสามยังคงทำงานกันอย่างไม่หยุดยั้ง บางครั้งชายทั้งคู่ก็ถกเถียงกันอย่างหน้าดำคร่ำเครียด และบางครั้งก็หัวเราะกันอย่างเบิกบาน มาร์กาเร็ตรู้สึกว่าชายผู้นี้จะมีความสำคัญและอยู่ในฐานะที่เหนือกว่า ดร.เฟอร์ดินานอย่างมาก บ่อยครั้งที่เขาต้อนรับชายชราจนต้องยอมจำนนต่อเหตุผล และบางครั้งก็รับฟังความคิดของ ดร.เฟอร์ดินานอย่างสงบและยอมรับความถูกต้องเหล่านั้นโดยดุษณี

“เราคงจะเสร็จงานกันเสียที”
ผู้ใช้นามนิโกพูดขึ้น หลังจากที่เขาอ่านเอกสารแผ่นสุดท้ายที่หญิงสาวพิมพ์เสร็จ

“คุณพิมพ์หนังสือได้ดีมาก” เขาเอ่ยชม ดวงตาที่มองมาทางหล่อน แม้จะอ่อนลงแต่ก็ยังเจือแววคร่ำซิม “รู้สึกว่ทั้งหมดจะมีผิดตรงนี้ตัวเดียว”
เขาวางแผ่นกระดาษลงบนโต๊ะเตี้ยตรงหน้า “แต่ไม่เป็นไร ผมจะแก้ไขให้เลย”

เขาหยิบปากกาหมึกแห้งจากกระเป๋าเสื้อมาขีดฆ่าตัวอักษรที่ผิดและเขียน

ตัวที่ถูกลงไปแทน

“เอาละ เป็นอันว่างานของคุณจบแล้ว”

เขาหันไปทาง ดร.เฟอร์ดินาน ชายชราผงกศีรษะ

“มาร์กาเร็ตเต คุณขึ้นไปพักผ่อนที่ห้องลูกชายผมก็แล้วกันนะ ผมเข้าใจว่าในห้องนั้นคงจะมีชุดนอนเก่าๆของริตาเหลืออยู่ในตู้เสื้อผ้า”

แวตตาอ่อนโยนของชายสูงวัยมองมาที่หล่อนอย่างเอ็นดู

“คะ” หญิงสาวรับคำเมื่อรู้สึกว่าจะทั้งสองคงจะอยากอยู่กันตามลำพัง

“ผมเสียใจมากในเรื่องริตา” ชายหนุ่มบีบมือ ดร.เฟอร์ดินานอย่างปลอบโยน

“ทำไมจะต้องเสียใจ” ชายชรากล่าวด้วยน้ำเสียงสิ้นเครือ “มันไม่ใช่ความผิดของคุณเลย ถ้าจะค้นหาคนผิดกันแล้วนายพลรามอนต่างหากที่ควรจะถูกลงโทษในเรื่องนี้”

ดร.เฟอร์ดินานปลดมือเขากอย่างสุภาพและลุกเดินไปที่หน้าต่าง

“และบัดนี้ เจ้านายพลนั้นก็โดนเล่นงานไปเรียบร้อยแล้ว แม้ว่ามันจะยังไม่ถึงกับต้องตายไปอย่างริตา แต่ความทุกข์ทรมานที่มันต้องเผชิญหน้าอยู่เวลานี้ก็คงจะเจ็บปวดพอๆกัน”

ผู้พูดหัวเราะอย่างขมขื่น และเมื่อหันกลับมาประจันหน้ากับบุรุษนครรัจอีกครั้ง ดวงตาทั้งสองข้างของเขาชี้้แดงและปริ้มด้วยหยาดน้ำตา ทำทางเหมือนถูกทำร้ายด้วยความทรงจำและเคียดแค้นพยายามหาจนแกลงไปอีกหลายปี ไหลทั้งสองข้างห่อลง และศีรษะที่เคยตั้งตรงก็ตกลงเล็กน้อย

พันโทโคลัมโบ โกเมซนั่งอยู่บนเก้าอี้ตัวใหญ่ เบื้องหลังโต๊ะทำงานที่มีขนาดใหญ่ โตงหน้าเกรงขาม เพิ่มโครงร่างทางด้านต่างๆของประเทศเอล เควณญายุคใหม่ จาก ดร.เฟอร์ดินานวางอยู่บนโต๊ะ ใกล้ๆกับเพิ่มรายงานสถานการณ์ทางทหาร และเอกสารมากมายที่รอการลงนาม

นายพันโทโยนแฟ้มสุดท้ายของ ดร.เฟอร์ดินานลงบนโต๊ะ เขาเอื้อมมือไปกดคอดที่อยู่อีกข้างตัว เพียงชั่วครู่เดียว ร้อยเอกชานโตซก็พารูปร่างอันใหญ่เข้ามาอยู่ตรงหน้า

“นั่งลงก่อนซิ”

เขาพูดอย่างรำคาญ เมื่อเห็นท่าทางลุกลี้ลุกกลอย่างพยายามประจบเอาใจของนายทหารคนสนิท

ร้อยเอกชานโตซแสดงความเคารพอีกครั้งหนึ่งก่อนจะทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้อย่างว่าง่าย

“เธอลองอ่านเจ้าแฟ้มพวกนี้ดูอย่างละเอียดทีซี แล้วบอกฉันมาว่า เธอมีความเห็นอย่างไร”

พันโทโคลัมโบส่งแฟ้มเอกสารทั้งหมดของ ดร.เฟอร์ดินานให้

ในระหว่างที่ร้อยเอกชานโตซกำลังอ่านเอกสารอย่างพิถีพิถะระหัดระหาญ พันโทหนุ่มก็ลงมือทำงานชิ้นอื่นของเขาต่อไปอย่างไม่หยุดมือ เขาอ่านเอกสารต่างๆ อย่างรวดเร็วและตัดสินใจได้ในฉับพลัน นี่ดูเหมือนจะเป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งทำให้เขาสามารถก้าวหน้าขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว

“เธอมีความเห็นอย่างไร”

เขาถามขึ้นเมื่อเห็นชานโตซค่อยๆวางแฟ้มสุดท้ายลง

“ผมคิดว่าโครงสร้างทางการเมืองค่อนข้างแปลกออกไปจากสมัยของพลเอกรามอนอยู่บ้าง แต่โดยส่วนรวมก็คงจะไม่มีอะไรที่ผิดแผกไปมาก โครงสร้างทางสังคมก็ให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในทางสังคมมากขึ้น ส่วนโครงสร้างทางเศรษฐกิจเข้าใจว่าจะเปิดการค้าเสรีและให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น”

“เธอมีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ได้ดีขึ้น” พันโทโคลัมโบกล่าวชม “แต่มีบางอย่างที่คุณยังไม่เข้าใจละเอียดพอ”

เขาพูดพลางเอนกายไปด้านหลัง

“ทางด้านการเมือง แม้ว่าเหตุผลของเขาจะดีมากในการที่แยกตัวหัวหน้า

คณะผู้บริหารงานแผ่นดินกับประธานาธิบดีออกจากกัน แต่นี่คือการสร้าง
ดุลถ่วงแห่งอำนาจขึ้น การทำงานของทั้งฝ่ายสภาบริหารงานแผ่นดินและของ
รัฐบาลจะไม่สามารถเป็นเอกภาพได้โดยเด็ดขาด”

เขาขยับตัวกลับมาข้างหน้าและจ้องมองนายทหารคนสนิท

“ด้านโครงสร้างทางสังคม ฉันพร้อมที่จะให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทใน
ด้านต่างๆ เมื่อถึงเวลาอันสมควร แต่อย่าลืมว่าประชาชนได้ถูกบีบบังคับมานานใต้
การปกครองในระบบของนายพลรามอน เราจะต้องค่อยๆเป็นค่อยๆไป คล้าย
กับการเปิดฝาท่อน้ำเดือด ถ้าคนเปิดไม่ระมัดระวังเพียงพอก็อาจถูกไอน้ำพุ่ง
ขึ้นปะทะหน้าได้”

พันโทโคลัมโบหยุดไปครู่หนึ่ง

“ในปัจจุบัน การผลิตของเอล เควญญา เป็นไปในรูปแบบของการผูกขาด โดย
บรรษัทรัฐวิสาหกิจ จริงอยู่ กิจการอาจไม่ก้าวหน้า แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน
เราสามารถกำหนดราคาได้โดยไม่ต้องคิดถึงต้นทุน หากเปิดตลาดเสรีเมื่อ
ไหร่ราคาสินค้าในระยะแรกจะต้องสูงกว่าขณะนี้ เนื่องจากมีการลงทุนทางด้าน
โรงงานและเครื่องจักรที่ต้องใช้ในการผลิต เมื่อเป็นเช่นนั้นประชาชนจะรู้สึก
ว่าเราทำให้เขาเกิดความเดือดร้อนขึ้นในทันที”

ซานโตซพยกหน้าอย่างเห็นด้วย

“จะให้ผมเชิญ ดร.เฟอร์ดินานมาพบ เพื่อจะได้แก้ไขโครงร่างพวกนี้ใหม่
ไหมครับ”

“ไม่ต้อง” พันโทโคลัมโบปฏิเสธ “ฉันรู้สึกว่ ดร.เฟอร์ดินานไม่ได้ร่าง
แผนนี้ขึ้นตามลำพัง...”

เขาหยิบแฟ้มสุดท้ายมาพลิกไปจนถึงหน้าหลังสุด

“เธอเห็นรอยแก้ด้วยหมึกสีม่วงตรงย่อหน้าที่สามไหม”

เขาส่งแฟ้มกลับไปให้ร้อยเอกซานโตซ นายทหารคนสนิทพยกหน้ารับ

“มีคนอยู่คนหนึ่งโน เอล เควญญาที่ชอบใช้หมึกสีม่วง” พันโทโคลัมโบ

โกเมซกล่าวซ้ำๆอย่างตริกตรอง

“ใครครับ” ร้อยเอกซานโตซชะโงกตัวเข้ามาอย่างลึมตัว

“คาร์ลอส เปโตร โคเรส ที่สอง หรือที่รู้จักกันในนามว่าผู้พันซีโร”

นายทหารคนสนิทผิงด้วยความตกใจ “นี่ก็หมายความว่าขณะนี้ผู้พันซีโรมาอยู่ใน ซานตา มาร์ทีหรือครับ”

พันโทโคลัมโบพยักหน้า

“เราจะทำอะไรดีครับ จะให้ผมส่งทหารออกไปจับเลยดีไหมครับ หรือว่าจะหาทางเก็บเงียบๆดี” ร่างอ้วนใหญ่ของซานโตซสั้นเล็กลงน้อยด้วยความหวาดกลัวและร้อนรน

“ถ้าเธอทำอะไรเขา ประชาชนที่อยู่ข้างนอกทำเนียบจะต้องกรูกันเข้ามาลากเธอไปยิงเป้าที่กลางจัตุรัส”

เขามองดูนายทหารคนสนิทยิ้มๆ

“หนทางที่ดีที่สุดเวลานี้ก็คือจัดคนคอยรักษาเขาเงียบๆ ระวังอย่าให้เขาเป็นอันตรายแม้แต่เท่ารอยแมวข่วน อย่าลืมนะว่าเวลานี้หัวของเธอจะตั้งอยู่บนป่าได้ต่อไปหรือไม่ขึ้นอยู่กับความปลอดภัยของผู้พันซีโรเท่านั้น”

ซานโตซลนลานออกไปแล้ว พันโทโคลัมโบลุกขึ้นยืนซ้ำๆ และเดินกลับไปกลับมาอยู่กลางห้องอย่างใช้ความคิด เขาต้องยอมรับความจริงที่ว่า ถึงอย่างไรคาร์ลอส เปโตร โคเรสยังได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่ประชาชนและสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เขายังไม่พร้อมที่จะจัดการอะไรลงไปกับคนคนนี้ เขานึกชมความฉลาดของผู้พันซีโรที่หลบเข้ามาอยู่ในเมืองหลวง แทนที่จะหมกตัวอยู่ในที่มั่นของตน หนาซ้ำยังฉวยโอกาสใส่แนวคิดของตนเองลงไปในโครงสร้างต่างๆของเขาอย่างเบบยล

นายพันผู้ทรงอำนาจเดินกลับมาที่โต๊ะทำงานอีกครั้ง เขากดอดอยู่ชั่วครู่ ร้อยเอกซานโตซจึงโผล่เข้ามาด้วยใบหน้าที่เหน็ดเหนื่อยและชุ่มไปด้วยเหงื่อ

“นี่ ซานโตซ เธอเอาเอกสารโครงร่างทั้งหมดของ ดร.เฟอร์ดินานด์ ส่ง

โรงพิมพ์จัดการโดยเร็วที่สุด ถ้ามีกระดาษพิมพ์เสียก็ทำลายให้หมด พิมพ์เสร็จ
รีอตัวเรียง เก็บต้นฉบับกลับมาให้ครบ ตลอดเวลาเหล่านั้นเธอจะต้องคอย
ควบคุมด้วยตนเองอย่าให้คลาดสายตา”

“ผู้พิมพ์ต้องการจะให้พิมพ์จำนวนเท่าไรครับ”

“สองฉบับเท่านั้น”

พันโทโคลัมโบลุกขึ้นยืนยื่นแฟ้มเอกสารให้

“เมื่อเสร็จแล้วรีบนำมาให้ฉันทันทีหนึ่งฉบับ ส่วนอีกหนึ่งฉบับที่เหลือส่ง
ไปให้ ดร.เฟอร์ดินาน อ้อ ช่วยต่อโทรศัพท์ถึงพลเรือตรีเฮอร์มันเดซีให้ฉันด้วย”